

Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

II. évfolyam – 2008. évi 10. szám

Tartalom

Bevezető	2
Törvényességi Ellenőrzési Főosztály tájékoztatói	3
Jelentés a Dél-alföldi régió helyi és kisebbségi önkormányzatainak, valamint a többcélú kistérségi társulásoknak a 2007. évi zárszámadásával összefüggő döntéshozatal törvényességének vizsgálatáról, a tapasztalatok összegzéséről	3
Tájékoztató a kisebbségi önkormányzati képviselők vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségével kapcsolatos állásfoglalásról	11
Tájékoztató az önkormányzati döntések elektronikus közzétételének tapasztalatairól	12
Hatósági Főosztály tájékoztatói	16
A mozgóbolti kiskereskedelmi tevékenység helyi iparüzési adófizetési kötelezettségének megítélése	16
Az OTÉK néhány lényeges változása	17
Útlevel-igazgatás aktuális kérdései	20
Jegyzői hatáskörök változása, új jegyzői feladat- és hatáskörök	22
A kereskedelmi igazgatási eljárást érintő jogszabályi változások	24
Koordinációs és Szervezési Főosztály tájékoztatói	26
Összefoglaló a Dél-alföldi Régióban végzett közszolgálati ellenőrzések tapasztalatairól	26
Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói	31
Fellebbezés nem ügyfél, illetve arra nem jogosult által történő előterjesztése esetén követendő eljárás	31
Szociális ellátással kapcsolatos határozatok Ket. megfeleléségi vizsgálata	32
Szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezése	33
2009. január 1-jétől bekövetkező változások	36
Ideiglenes működési engedélyek felülvizsgálata	38
Szakmai továbbképzés – 2008. október 16. – FSZH	38
Információk elérhetőségekről, változásokról	41
Jegyzői változások Bács-Kiskun megyében (2008. október)	41
Tájékoztató a közszolgálati forródrót új elérhetőségeiről	41

Bevezető

Tisztelt Jegyző Asszony!

Tisztelt Jegyző Úr!

Bízom benne, hogy a Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal Hivatali Tájékoztatójának korábbi számaiban megjelent szakmai anyagok hasznos segítséget nyújtottak munkája során.

A Tájékoztató jelen számában továbbra is aktuális témákat, jogszabályváltozásokat emeltünk ki, illetve fel kívánjuk hívni a figyelmet az aktuális feladatokra, határidőkre.

Tájékoztatót adunk a helyi és kisebbségi önkormányzatok és többcélú kistérségi társulások 2007. évi zárszámadásával összefüggő döntéshozatala törvényességi ellenőrzésének tapasztalatairól.

A kisebbségi önkormányzati képviselők vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségével kapcsolatban ismertetjük az Önkormányzati Minisztérium állásfoglalását.

Összefoglaló elemzésünkben bemutatjuk az önkormányzati döntések elektronikus közzétételére vonatkozó adatokat.

Rövid áttekintést olvashatnak az OTÉK néhány lényeges változásáról, továbbá a jogalkalmazás egységes gyakorlatának elősegítése céljából tájékoztatót teszünk közzé a mozgóbolti kiskereskedelmi tevékenység helyi iparüzési adófizetési kötelezettségének megítéléséről.

Segítséget kívánunk nyújtani munkájukhoz az útlevel-ügyintézés során felmerülő gyakorlati kérdések megválaszolásával.

Kiemeljük a parlagra elleni védekezésben a jegyzőket érintő jogszabályi változásokat, és összefoglaljuk a kereskedelmi igazgatási eljárást érintő új rendelkezéseket.

A Hivatal Koordinációs Főosztálya és a kirendeltségek Titkárságai ezévből azon polgármesteri hivatalokban folytattak le közzolgálati ellenőrzést, ahol a köztisztviselők létszáma 50 fő alatt van. Ennek kapcsán közreadjuk az ellenőrzésekről készült összesített anyag rövidített változatát.

Tájékoztatót adunk a szociális ellátással kapcsolatos határozatok Ket. megfeleléségi vizsgálatáról, illetve a szociális szolgáltatók és intézmények működési engedélyezéséről, valamint az ideiglenes működési engedélyek felülvizsgálatáról.

Felhívjuk a figyelmet a közzolgálati forrádról új elérhetőségeire is.

Remélem, hogy a Tájékoztató témakörei felkeltik érdeklődését és segítik tevékenységét.

2008. október 28.

Dr. Siket Judit
hivatalvezető

Törvényességi Ellenőrzési Főosztály tájékoztatói

Jelentés a Dél-alföldi régió helyi és kisebbségi önkormányzatainak, valamint a többcélú kistérségi társulásoknak a 2007. évi zárszámadásával összefüggő döntéshozatal törvényességének vizsgálatáról, a tapasztalatok összegzéséről

A Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal 2007. évben is kiemelt figyelmet fordított a zárszámadás elfogadásával kapcsolatos döntéshozás törvényességi ellenőrzésére, amelynek tapasztalatai az alábbiakban foglalhatók össze.

A helyi és kisebbségi önkormányzatok, valamint a többcélú kistérségi társulások zárszámadási döntéseinek felülvizsgálatát a Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal az Önkormányzati Minisztérium által összeállított szempontrendszer alapján végezte el.

I. A zárszámadási rendeletek ellenőrzése

1. A képviselő-testület a költségvetés végrehajtásáról (zárszámadásról) rendeletet alkot. (Áht. 82. §)

Bács-Kiskun megye 120 helyi önkormányzatából 2 önkormányzat kivételével mindegyik megalkotta a rendeletét a 2007. évi költségvetés végrehajtásáról. Harkakötöny polgármestere a zárszámadás rendelet-tervezetét a testület felé benyújtotta, de azt a testület nem fogadta el, Kéleshalom esetében a zárszámadás rendelet-tervezete nem állt rendelkezésre. A mulasztásokra írásbeli észrevételt tettünk. A Magyar Államkincstár felé történő jelentési kötelezettségének Harkakötöny határidőben jogszabály szerint eleget tett, Kéleshalom egy hónapos késedelemmel teljesített. Megjegyzendő, hogy a 120 önkormányzatból 2 önkormányzat (Bugac és Bugacpusztaháza képviselő-testületei) az Ötv. 44. §-a alapján társult képviselő-testületek, közösen fogadták el a 2007. évi zárszámadásról szóló rendeletet.

Békés és Csongrád megye valamennyi önkormányzata (76, illetve 61 helyi önkormányzat) eleget tett a rendeletalkotási kötelezettségének.

A **régió** 257 helyi önkormányzata közül mindössze két esetben állapított meg a célvizsgálat mulasztást. A 2006. évi céllenőrzés nem tárt fel hiányosságot e szemponttal összefüggésben.

2. A költségvetés végrehajtásáról szóló zárszámadást költségvetési évenként, az elfogadott költségvetéssel **összehasonlítható módon**, az év utolsó napján érvényes szervezeti, besorolási rendnek megfelelően kell elkészíteni. (Áht. 18. §)

Bács-Kiskun megyében 14 rendeletben észlelt törvénysértést a céllenőrzés. 2 rendeletből hiányoztak a létszámadatok; 6 önkormányzat rendelete nem tartalmazta a több éves kihatással járó döntéseket bemutató mellékletet; 2 zárszámadás nem az Ámr. 29. § (13) bekezdése szerinti részletességgel tartalmazta azt.

Békés megyében valamennyi zárszámadási rendelet az elfogadott költségvetéssel összehasonlítható módon készült el, hiba, mulasztás nem fordult elő.

Csongrád megyében 6 rendelet nem felelt meg a törvényi előírásnak, a létszámkeret rögzítése hiányzott az érintett rendeletekből.

Régiós szinten megállapítható, hogy az önkormányzatok jelentős többsége a költségvetési rendelettel összehasonlítható módon készítette el a zárszámadási rendeletét. A rendelet-tervezetek az Áht. 69. § (1) bekezdésének megfelelően kiemelt előirányzatként minden esetben tartalmazták a működési és felhalmozási célú bevételek és kiadások teljesítését az önkormányzatra és költségvetési szerveire elkülönítetten és összesítve, továbbá az Ámr. 29. § (1) bekezdés előírásainak megfelelően a rendeletek mérlegszerűen bemutatták a működési, felhalmozási célú bevételi és kiadási előirányzatokat, azok teljesítését.

3. A zárszámadáskor rendelkezni kell a **költségvetési többlet** felhasználásáról, illetve jóvá kell hagyni a **költségvetési hiány** finanszírozásának módját. (Áht. 8/A. § (1) bekezdés)

A **regióban** az önkormányzatok zárszámadási rendeleteinek szöveges része általában rövid, tömör rendelkezést tartalmazott a költségvetési többletet vagy hiányt illetően. Gyakran előfordult, hogy a képviselő-testületek csupán a költségvetési többlet, illetve hiány összegét hagyták jóvá, azonban nem vagy nem olyan módon rendelkeztek a felhasználás, illetve a finanszírozás módjáról, hogy az közérthető legyen. A zárszámadási rendeletek konkrét és részletes számadatait tartalmazó mellékletei azonban egyértelműen arra utaltak, hogy az önkormányzatok jelentős része költségvetési hiánnyal küzd, amelyet egyrészt működési hitel felvételével, másrészt ÖNHIKI támogatás igénybevételével igyekeztek kezelni.

Bács-Kiskun megyében 2007. évben 26 önkormányzat részesült ÖNHIKI támogatásban, az ÖNHIKI támogatáson kívül számos önkormányzat kényszerült működési hitel felvételére. 6 önkormányzat hiánnyal zárta a költségvetési évet, ezen önkormányzatok rendelkeztek a hiány fedezetének módjáról. A költségvetési évet többlettel záró önkormányzatok esetében a többlet mértéke nem jelentős.

Békés megyében 19 önkormányzat rendeletéből az derül ki, hogy nincs költségvetési többlete, illetve 62 esetben az, hogy nincs hiányuk. 45 esetben helyesen rendelkeztek a többlet felhasználásáról, 12 önkormányzat azonban hiányosan tette ezt. A költségvetési hiányt mind a 26 önkormányzat megfelelően szabályozta.

Csongrád megyében is túlnyomó többségben vannak a hiánnyal küzdő önkormányzatok, a hiány finanszírozásának módját azonban valamennyi rendelet meghatározta.

4. A jegyző által elkészített zárszámadási rendelet-tervezetet, valamint külön törvény szerinti könyvvizsgálói záradékkal ellátott egyszerűsített tartalmú – a helyi önkormányzat és intézményei adatait összevontan tartalmazó – éves pénzforgalmi jelentést, könyvviteli mérleget, pénzmaradvány-kimutatást és eredmény-kimutatást a polgármester **a költségvetési évet követő 4 hónapon belül** terjeszti a képviselő-testület elé. (Áht. 82. §)

Bács-Kiskun megye önkormányzatai közül 9 esetben 2008. április 30-át követően néhány napos késedelemmel tárgyalták a 2007. évi költségvetés végrehajtását.

Békés megyében 1 önkormányzat fogadta el a törvényi határidőn túl a zárszámadási rendeletet.

Csongrád megyében valamennyi önkormányzat határidőben alkotta meg zárszámadási rendeletét.

A **régió** 10 önkormányzatánál állapított meg néhány napos késedelmet a céllenőrzés.

Bács-Kiskun megyében 39 önkormányzat kötelezett könyvvizsgálatra. 1 képviselő-testület megsértette az Áht. 82. §-ában foglaltakat azzal, hogy a zárszámadási rendelet-tervezetet könyvvizsgálói jelentés nélkül tárgyalta meg. 1 önkormányzat annak ellenére csatolta a zárszámadási rendelet-tervezethez az Áht. 82. § szerinti mellékleteket, hogy nem volt könyvvizsgálatra kötelezett. Eredmény-kimutatást a vállalkozási tevékenységet folytató – jellemzően nagyobb lélekszámú – városi önkormányzatoknak kellett elfogadniuk. A megyében 11 önkormányzat fogadott el eredmény-kimutatást.

Békés megyében 45 önkormányzat kötelezett könyvvizsgálatra és ezen önkormányzatok eleget is tettek ezen kötelezettségüknek. Az eredmény-kimutatás tekintetében 26 önkormányzat érintett, ez az önkormányzatok közel 1/3-a.

Csongrád megyében 29 könyvvizsgálatra kötelezett önkormányzat működik, 1 városi önkormányzat nem csatolta az éves pénzforgalmi jelentést, 1 községi önkormányzatnál pedig megtörtént ugyan a könyvvizsgálói jelentés elkészítése, a testületi tagokkal való ismertetése, annak csatolása azonban kimaradt a jegyzőkönyvből. Eredmény-kimutatást a megyében 6 önkormányzat fogadott el.

A **régióban** összességében 3 önkormányzatnál merült fel mulasztás, amely a 2007. évi céllenőrzés során feltárt 10 mulasztáshoz képest javulást jelent.

5. A helyi önkormányzatok zárszámadásának **előterjesztésekor** a képviselő-testület részére **tájékoztatásul** a következő mérlegeket és kimutatásokat kell – szöveges indokolással együtt – bemutatni:

1. Az adott helyi önkormányzat összes bevételét, kiadását, pénzeszközének változását;
2. A helyi önkormányzat rendeletében meghatározott tartalommal:
  - a) az adott helyi önkormányzat összevont költségvetési mérlegét, elkülönítetten a helyi kisebbségi önkormányzat mérlegét,
  - b) az adósságállományt lejárata, eszközök, bel- és külföldi hitelezők szerinti bontásban,
  - c) a vagyonskimutatást,
  - d) a többéves kihatással járó döntések számszerűsítését évenkénti bontásban és összesítve,
  - e) a közvetett támogatásokat (pl. adóelengedéseket, adókedvezményeket) tartalmazó kimutatást. (Áht. 118. § (2) bekezdés)

A helyi önkormányzat képviselő-testülete részére a zárszámadáshoz a közvetett támogatásokat legalább az alábbi részletezettségben kell bemutatni:

- a) ellátottak térítési díjának, illetve kártérítésének méltányossági alapon történő elengedésének összege,
- b) lakosság részére lakásépítéshez, lakásfelújításhoz nyújtott kölcsönök elengedésének összege,
- c) helyi adónál, gépjárműadónál biztosított kedvezmény, mentesség összege adónemenként,
- d) helyiségek, eszközök hasznosításából származó bevételből nyújtott kedvezmény, mentesség összege,
- e) egyéb nyújtott kedvezmény, vagy kölcsön elengedésének összege. (Ámr. 29. § (13) bekezdés)

Vizsgálni kell továbbá, hogy a vagyонkimutatás megfelel-e a 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet 44/A. §-ában foglaltaknak.

Bács-Kiskun megyében a zárszámadási rendeletek előterjesztésekor az Áht. 118. §-ában részletezett mérlegek és kimutatások bemutatása vegyes képet mutatott. Az önkormányzat összes bevételét, kiadását, pénzeszközének változását minden rendelet előterjesztése tartalmazta. A 2. pont alatt rögzítettek tekintetében azonban tapasztalható volt mulasztás. Az összevont **költségvetési mérleg** bemutatása 3 előterjesztésből hiányzott. Az **adósságállományt** 3 előterjesztés egyáltalán nem, 6 nem az Áht. 118. §-ában előírt részletezésben mutatta be. A zárszámadáshoz csatolt **vagyonkimutatások** tekintetében szintén vegyesek az ellenőrzés tapasztalatai. 3 önkormányzatnál egyáltalán nem csatolták a vagyonkimutatást a felterjesztett jegyzőkönyvhöz, 16 esetben pedig az önkormányzat vagyona nem a 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet 44/A. §-ában foglalt részletezettséggel került bemutatásra. 6 önkormányzat elmulasztotta bemutatni a **több éves kihatással járó döntéseket**. A **közvetett támogatásokat** 2 előterjesztés nem az Ámr. 29. § (13) bekezdése szerinti részletességgel tartalmazta. 3 önkormányzat zárszámadási rendelet-tervezetének előterjesztése egyáltalán nem, 1 pedig nem elkülönítetten tartalmazta a **kisebbségi önkormányzat zárszámadását**. Két községi önkormányzat zárszámadása azért nem tartalmazta a kisebbségi önkormányzat zárszámadását, mert a kisebbségi önkormányzatok jelentős késsedelemmel hoztak határozatot a 2007. évi költségvetésük végrehajtásáról. 3 önkormányzat nem csatolt **szöveges indokolást** a rendelet-tervezethez.

A zárszámadási rendeletek előterjesztésekor az Áht. 118. § (2) bekezdésében részletezett mérlegek és kimutatások megléte **Békés** megyében sem volt teljes körű. Az adott helyi önkormányzat összes bevételének, kiadásának, pénzeszközének változása bemutatásának valamennyi önkormányzat eleget tett. Minden önkormányzat az Áht. előírásainak megfelelően készítette el a **költségvetési mérleget**. Az **adósságállományt** 32 önkormányzat helyesen szerepeltette, 37 esetben hiányos volt, vagy nem volt szabályozás, 7 önkormányzatnál pedig nem volt adósságállomány. A zárszámadáshoz csatolt **vagyonkimutatások** tekintetében megállapítható, hogy 29 esetben nem került csatolásra, azonban azoknál az önkormányzatoknál, ahol a vagyonkimutatás csatolásra került, az a 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet 44/A. §-ában foglalt részletezettséggel készült. 3 önkormányzat zárszámadási rendelete nem tartalmazott számszerű adatokat a több éves kihatással járó döntésekről, tekintettel arra, hogy ezen önkormányzatok nem terveztek hosszú távú, több évre átnyúló beruházásokat. E vonatkozásban 33 rendelet jól szabályozott, 40 esetben azonban nem jogszerű a rendelet. A **közvetett támogatások** tekintetében 45 önkormányzati rendelet volt hiányos, 3 településnél pedig nem voltak ilyen támogatások.

Csongrád megyében sem fordult elő mulasztás az önkormányzat összes bevétele, kiadása, pénzeszköze változásának bemutatását illetően. A **költségvetési mérleget** 3 előterjesztés nem tartalmazta. Az **adósságállomány** ismertetése 8 önkormányzatnál nem volt megfelelő. A **vagyonkimutatás** 5 önkormányzatnál nem került csatolásra, 6 rendeletben viszont nem kellő részletezettséggel történt a bemutatás. A **több éves kihatású** döntéseket 9 esetben mulasztották el az önkormányzatok a törvényi előírásoknak megfelelően ismertetni, 7 önkormányzatnál nem voltak ilyen döntések. A **közvetett támogatások** kimutatása 3 önkormányzat esetében maradt el, 29 önkormányzatnál ilyen támogatás nem is volt. Szöveges indoklás valamennyi esetben csatolásra került a jegyzőkönyvhöz.

Összegezve ezen ellenőrzési szempont **régiós** tapasztalatait megállapítható, hogy legnagyobb számban e területen merültek fel hibák és hiányosságok. A 2007. évi céllenőrzéshez képest javulást jelent, hogy kevesebb az olyan rendelet, amely az egyes kimutatásokat egyáltalán nem tartalmazta. Az előterjesztésben és a rendeletben rögzített kimutatások tartalmi-szerkezeti felépítésének hiányossága teszi ki a fent részletezett törvénysértések nagyobb részét.

6. A polgármester a tárgyévre vonatkozó – külön jogszabályban meghatározott – **éves ellenőrzési jelentést**, valamint az önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített éves összefoglaló ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. (Ötv. 92. § (10) bekezdés)

Bács-Kiskun megyében 27 önkormányzat nem tett eleget az Ötv. 92. § (10) bekezdésében foglaltaknak. Közülük többen tárgyalták ugyan a belső ellenőri jelentést, de erre nem a zárszámadással egyidejűleg került sor.

Békés megyében az önkormányzatok közel fele (36 önkormányzat) fogadta el a belső ellenőri jelentést a zárszámadással egyidejűleg, míg 39 önkormányzat ezt elmulasztotta.

Csongrád megyében az önkormányzatok kétharmada (41 önkormányzat) eleget tett a törvényi előírásnak, 20 esetben tárt fel mulasztást az ellenőrzés. A mulasztó önkormányzatok között voltak olyan, akik tárgyalták a belső ellenőrzési jelentést, de nem a zárszámadással egyidejűleg.

A **régió** 257 önkormányzata közül 86 esetben nem került a belső ellenőrzési jelentés a zárszámadással egyidejűleg megtárgyalásra. A 2007. évi célvizsgálat során 171 esetben maradt el a jelentés beterjesztése, így a 2008. évi adatok közel 50 %-os javulást jelentenek.

Az Ötv. 93. § (13) bekezdése szerint: a pénzügyi bizottság – egyebek között – az önkormányzatnál és intézményeinél véleményezi az éves költségvetési javaslatot és a végrehajtásáról szóló féléves, éves beszámoló tervezeteit.

Bács-Kiskun megyében a zárszámadási rendelet-tervezeteket a pénzügyi bizottságok minden esetben tárgyalták és véleményezték.

Békés megyében 7 esetben maradt el a kötelező bizottsági véleményezés.

Csongrád megyében 2 esetben fordult elő mulasztás.

A **régióban** összességében – 9 kivétellel – érvényesült a törvényi kötelezettség, 2007. évben szintén 9 önkormányzatnál nem került sor a pénzügyi bizottsági véleményezésére.

II. Kisebbségi önkormányzatok zárszámadása

A települési és a területi kisebbségi önkormányzat kérésére a jegyző készíti elő a költségvetési és zárszámadási határozat tervezetét, amelyet a kisebbségi önkormányzat elnöke terjeszt a testület elé. A települési, illetve kisebbségi önkormányzat költségvetési, zárszámadási határozatát az elnök a helyi önkormányzat költségvetési rendelet-tervezetének elkészítéséhez továbbítja a polgármester részére. (Ámr. 29. § (3) bekezdés)

A régióban összesen 192 települési, 7 területi és egy országos kisebbségi önkormányzat működik. A korábbi évek szempontrendszere a költségvetési és zárszámadási határozatok tekintetében csak a települési kisebbségi önkormányzatokat nevesítette. Így a korábbi évek jelentéseiben feltüntetett számadatok nem foglalták magukba a megyei önkormányzatok mellett működő területi kisebbségi önkormányzatok határozatait és azok törvényességi ellenőrzését. A korábbi évek gyakorlatához képest a 2008. évben kiadott szempontrendszer a települési kisebbségi önkormányzatok költségvetési, zárszámadási határozatainak célellenőrzése mellett előírta a területi kisebbségi önkormányzatok célellenőrzését is.

Bács-Kiskun megyében a 2008. április 30-i állapot szerint 56 településen összesen 86 települési és a megyében 3 területi kisebbségi önkormányzat, összesen 89 kisebbségi önkormányzat működik. A felterjesztett jegyzőkönyvek alapján megállapításra került, hogy 3 kisebbségi önkormányzat határidőn belül nem fogadta el a zárszámadását. 2 kisebbségi önkormányzat késedelmesen fogadta el a zárszámadásról szóló határozatát. 4 kisebbségi önkormányzat zárszámadása nem a költségvetéssel összehasonlítható módon készült. A kisebbségi önkormányzatok zárszámadási határozatai jellemzően számszaki adatokat tartalmaznak, normatív rendelkezést nem.

Békés megyében 69 települési, 3 területi és 1 országos kisebbségi önkormányzat működik. A kisebbségi önkormányzatok – 5 kivétellel – elfogadták a zárszámadásukat, 3 települési kisebbségi önkormányzat nem fogadta el, és 2 önkormányzat nem küldte meg a jegyzőkönyvet. Két települési kisebbségi önkormányzattól kaptunk olyan tájékoztatást, hogy a zárszámadást tárgyalták, de a jegyzőkönyvben elmulasztották rögzíteni az alakszerű határozat meghozatalát. A kisebbségi önkormányzatok nagy részben a törvényi határidőn belül fogadták el a zárszámadásukat. 23 kisebbségi önkormányzat rendelkezett, 36 pedig nem rendelkezett a hiányról, többletről, 9 önkormányzatnál pedig nem volt hiány, illetve többlet. Az elfogadott 73 zárszámadási határozatból 62 a költségvetéssel összehasonlítható módon készült el, és csak 6 esetben nem valósult meg ez a követelmény. Az összehasonlíthatóság jelen esetben sajnálatos módon nem mindig volt azonos a jogszerűséggel, ugyanis a kisebbségi önkormányzatoknál a költségvetés szerkezete miatt több esetben észrevétel kiadására került sor. Leggyakoribb problémát az jelenti, hogy a határozat a főszámokat sem tartalmazta, vagy ha a főszámokat tartalmazta is, nem tartalmazta, hogy a zárszámadást a mellékletek vagy az előterjesztés szerint fogadták el. Másik gyakori probléma volt, hogy a zárszámadási határozatot nem az Áht. szerinti részletezettségnek megfelelően fogadták el.

Csongrád megyében 37 települési és egy területi kisebbségi önkormányzat került megválasztásra. 2 kisebbségi önkormányzat nem fogadott el zárszámadást, szintén két esetben késedelmesen fogadták el. 2 települési kisebbségi önkormányzat pedig – írásbeli törvényességi észrevétel ellenére – nem küldte meg a jegyzőkönyvet. 1 kisebbség zárszámadása nem a költségvetéssel összehasonlítható formában került elfogadásra: hiányzott az eredeti bevételi és kiadási előirányzat, nem felelt meg továbbá a határozat az Áht. és az Ámr. által előírt bontásnak, mivel csak a két főösszeget tartalmazta. 7 zárszámadás nem rendelkezett a hiányról/többletről. A területi kisebbségi önkormányzat 2007. év végén feloszlatta önmagát, időközi választást követően 2008. márciusában került sor az alakuló ülés megtartására. A célellenőrzés időpontjáig felterjesztett jegyzőkönyvekben nem szerepelt a zárszámadás elfogadásáról szóló határozat. A hiányzó jegyzőkönyvek megküldése érdekében írásbeli törvényességi észrevétel került kiadásra, a mulasztást azonban a jelen célellenőrzés időpontjáig az önkormányzat nem szüntette meg.

Általánosan jellemző, hogy a **régió** kisebbségi önkormányzatai igen leegyszerűsített formában döntenek a rendelkezésükre álló pénzeszközről, a költségvetésükről, így a zárszámadásukról is. Gátját jelenti nem egy esetben a törvényességi ellenőrzésnek a jegyzőkönyvek sorozatos késedelmes felterjesztése.

III. Többcélú kistérségi társulások zárszámadása

A többcélú kistérségi társulások zárszámadását érintően értelemszerűen indokolt alkalmazni az előbbi ellenőrzési szempontokat, így

- a társulás elnöke a költségvetési évet követő 4 hónapon belül betérjesztette-e a zárszámadási határozat-tervezetet a társulási tanács elé (Áht. 82. §);
- a zárszámadási javaslat a költségvetéssel összehasonlítható módon készült-e, megjelölve az eredeti, a módosított előirányzatot és a teljesítés adatait is (Áht. 18. §);
- jóváhagyta-e a tanács a felügyelete alá tartozó intézmények pénzmaradványát (Ámr. 65. §).

Bács-Kiskun megyében 2007. júniusától 10 többcélú kistérségi társulás működik. A többcélú kistérségi társulások mindegyikének elnöke benyújtotta a 2007. évi költségvetés végrehajtására vonatkozó előterjesztést, 1 esetben késedelmesen. A társulási tanácsok által elfogadott zárszámadási határozatok mindegyike a költségvetéssel összehasonlítható módon, a jogszabályi szerkezetben és tartalommal készült, csupán 1 többcélú társulás esetén hiányzott a vagyonkimutatás. A társulások a felügyeletük alá tartozó szervek, intézmények pénzmaradványát jóváhagyták.

Békés megyében 8 többcélú kistérségi társulás működik, melyek közül 6 esetben határidőben, 2 esetben késéssel nyújtották be a határozattervezetet a társulási tanács elé. Minden társulás esetén a zárszámadás a költségvetéssel összehasonlítható módon készült. A tanácsok a felügyeletük alá tartozó intézmények pénzmaradványáról 4 esetben megfelelően döntöttek, 3 esetben a döntés elmaradt, 1 kistérségi társulás pedig nem tart fenn intézményt. A vagyonkimutatást 4 helyen nem csatolták a zárszámadáshoz.

Csongrád megyében 7 többcélú kistérségi társulás működik. 1 esetben késedelmesen került benyújtásra a zárszámadási határozattervezet. 3 kistérségi társulás nem hagyta jóvá a tanács felügyelete alá tartozó intézmények pénzmaradványát, 2 társulás nem intézményfenntartó. 2 esetben a zárszámadási javaslat nem a költségvetéssel összehasonlítható módon került elkészítésre, 2 társuláznál pedig elmaradt a vagyonkimutatás csatolása. 1 többcélú kistérségi társulás nem az Áht. és az Ámr. szerinti rendben készítette el a zárszámadását, táblázatok egyáltalán nem készültek, csak szöveges beszámoló került előterjesztésre.

A **régióban** összesen 25 többcélú kistérségi társulás alakult. 2007. évben 17 törvénysértést tárt fel a céllenőrzés, ez az adat 2008-ban 19.

IV. Egyéb tartalmi és formai jogszabálysértések

A lefolytatott céllenőrzés az alábbi egyéb jogszabálysértéseket tárta fel:

- az előterjesztés az adatvédelmi törvényt megsértve az önkormányzat felé fennálló tartozások jogcímeit, a tartozás összegét, lejárat idejét oly módon mutatta be, hogy részletezte név és lakcím feltüntetésével a szociális kölcsönt igénybevevőket, a munkáltatói kölcsönben részesülőket és a lakbérrel tartozó bérlőket.;

- a felhatalmazást adó jogszabályok hiánya;
- a felhatalmazó jogszabály téves vagy pontatlan megjelölése;
- kihirdetési záradék hiánya;
- a rendelet nem került aláírásra;
- a hivatkozott mellékletek nem kerültek csatolásra;
- magasabb szintű jogszabályi rendelkezések pontatlan átvétele;
- téves jogszabályi hivatkozások.

V. Összesítő adatok a megtett törvényességi észrevételekről

Észrevételek	Bács-Kiskun megye	Békés megye	Csongrád megye	Dél-alföldi régió összesen
Zárszámadási rendeletet érintően:	98	184	67	349
Kisebbség zárszámadását érintően:	9	74	12	95
Többcélú kistérségi társulás zárszámadását érintően	2	9	8	19
Összesen:	109	267	87	463

Összes zárszámadásra tett észrevétel száma a dél-alföldi régióban: 463 db

Összegzés

A helyi önkormányzatok zárszámadási rendeleteinek 2008. évi törvényességi ellenőrzése a Dél-alföldi régióban megtörtént. A törvényességi ellenőrzés tapasztalatai szerint megállapítást nyert, hogy a tavalyi évhez képest kevesebb jogszabálysértés fordult elő. Az önkormányzatok figyelembe vették az előző évi vizsgálati jelentés megállapításait és a közigazgatási hivatal szakmai tájékoztatójában foglaltakat.

2008. évben **254 zárszámadási rendeletet** vizsgáltunk felül, melyből 130 rendeletre tettünk észrevételt (ebből 2 önkormányzat nem alkotott zárszámadási rendeletet) 349 törvénytértés miatt. A zárszámadási rendeletek 49 %-a, azaz 126 zárszámadási rendelet hibátlannak bizonyult. Ez a tavalyi évhez képest igen jó arány. Tavaly 16 % volt az észrevétellel nem érintett rendeletek aránya, szám szerint 40 db.

A **kisebbségi önkormányzatok zárszámadási határozatai** tekintetében 190 határozatot vizsgáltunk felül, melyből 71 zárszámadási határozatra tettünk észrevételt (ebből 5 mulasztás miatti) összesen 95 törvénytértés miatt. A törvényességi észrevétellel nem érintett zárszámadási határok száma 124 db, azaz 64 %, amely szintén javulást mutat a tavalyi évhez képest, amely 78 db, azaz 40 % volt.

A **többcélú kistérségi társulások** esetében 2008. évben 19 észrevételt tettünk, mely kevesebb a tavalyi évhez képest, 2007. évben 21 észrevételt tettünk.

A feltárt hibákról elmondható, hogy ugyanazok a tipikus jogsértések ismétlődnek. Újabb, eddig fel nem tárt, azaz látens törvénysértések nem jellemzőek, amely az alaposan előkészített és országosan egyeztetett szempontrendszernek is köszönhető.

Összességében a 2008. évi célvizsgálat eredményeként 463 db törvénysértés került megállapításra, ez jóval kevesebb a tavalyi évhez képest, ugyanis 2007. évben 621 db hibát tárt fel a céllenőrzés. Ez azt jelenti, hogy a Dél-alföldi régióban közel 25 %-kal csökkent a jogszabálysértések száma.

Készítette:

Törvényességi Ellenőrzési Főosztály

Tájékoztató a kisebbségi önkormányzati képviselők vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségével kapcsolatos állásfoglalásról

Az Önkormányzati Minisztérium állásfoglalást adott ki a közigazgatási hivatalok részére a települési és területi (a továbbiakban együtt: helyi) kisebbségi önkormányzati képviselők vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségével összefüggő kérdésekről, melyet az alábbiakban ismertetünk:

A nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa, Dr. Kállai Ernő úr jelezte dr. Gyenesei István miniszter úrnak azt a problémát, hogy a helyi jogalkalmazó szervek a kisebbségi önkormányzati képviselőket több esetben az egyes vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény (Vnytv.) 3. §-ában foglalt rendelkezések alapján vagyonyilatkozat tételére szólították fel. Az Országgyűlési Biztos úr szerint az ilyen eljárás téves jogértelmezésen alapul és alkotmányos visszasságokat okozhat, ezért kérte Miniszter úr intézkedését a jogellenes gyakorlat megszüntetése érdekében.

A kisebbségekkel kapcsolatos jogalkotói tevékenységért felelős Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszterrel, valamint – az alkotmányossági kérdésekre tekintettel – az igazságügyi és rendészeti miniszterrel történt egyeztetést követően a minisztérium a következő álláspontot alakította ki:

A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény (Nektv.) 39/H. §-ában szabályozza az országos kisebbségi önkormányzati képviselők vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét, tartalmilag lényegében ugyanazon módon, mint a helyi önkormányzati képviselők jogállásának egyes kérdéseiről szóló 2000. évi XCVI. törvény (Jogálltv.) 10/A. §-a. A Nektv. a helyi kisebbségi önkormányzati képviselőkre vonatkozó résznél nem tartalmaz konkrét rendelkezést a kisebbségi képviselők vagyonyilatkozatával kapcsolatban. A Nektv. tehát nem a Jogálltv.-re utaló szabállyal határozza meg a kisebbségi önkormányzatok képviselőinek vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét, hanem azt saját maga szabályozza, de kizárólag az országos kisebbségi önkormányzati képviselők tekintetében.

A Nektv. – a 2005. évi CXIV. törvény 59. §-a által megállapított – 63. § (1) bekezdése szerint „a törvényben nem szabályozott kérdésekben a kisebbségi önkormányzatokra megfelelően alkalmazni kell a helyi önkormányzatokra, helyi önkormányzati képviselőkre, polgármesterekre és helyi önkormányzati társulásokra vonatkozó szabályokat”. E rendelkezést

azonban – így esetünkben sem – nem lehet kiterjesztően és mechanikusan értelmezni, mivel ez csak azokra az esetekre vonatkozik, ahol a Nektv. által konkrétan szabályozott jogintézmény „háttérszabálya” lehet például az Ötv. megfelelő rendelkezése. A Jogálltv. törvény hatálya nem terjed ki a helyi kisebbségi önkormányzati képviselőkre, így e törvénynek a 10/A. §-ban foglalt vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséget előíró szabályait sem lehet a helyi kisebbségi önkormányzati képviselőkre alkalmazni. Ez a lehetőség a jelzett törvények rendelkezéseinek tartalmi és rendszertani értelmezése alapján is kizárható.

A Vnytv. megalkotásának célja az volt, hogy a több különböző jogszabályba foglalt vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséget egységesítsék és kiiktassák az indokolatlan párhuzamosságokat. A törvény miniszteri indokolása szerint „a törvény a hatályos szabályok szerinti kötelezetti kört nem kívánja érdemben megváltoztatni”. (A Vnytv. említett rendelkezései ezért véleményünk szerint olyan, jogszabályban vagy önkormányzati rendeletben szabályozott – kulturális, oktatási, fejlesztéspolitikai stb. területen valamely bizottságban vagy tanácsban részt vevő – személyeket érintenek, akik különböző költségvetési, illetve egyéb pályázati források felhasználásában közreműködnek.)

Figyelembe kell venni továbbá, hogy a Vnytv. a 9. § (1) bekezdésében súlyos jogkövetkezményt helyez kilátásba a vagyonyilatkozat-tételt elmulasztó személlyel szemben, súlyosabbat, mint a Nektv., illetve a Jogálltv. hasonló rendelkezései az országos kisebbségi, illetve a helyi önkormányzati képviselők esetében. A Nektv. elfogadásához szükséges 2/3-os szavazati többségre is tekintettel ezért komoly alkotmányos aggályokat vetne fel, ha a Vnytv. alapján a helyi kisebbségi önkormányzati képviselőket a már idézett rendelkezések alapján köteleznék vagyonyilatkozat tételére.

Összefoglalva: a Nektv. csak az országos kisebbségi önkormányzati képviselők tekintetében állapít meg vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséget, **a helyi kisebbségi önkormányzati képviselők** arra sem a Jogálltv., sem pedig a Vnytv. rendelkezései alapján **nem kötelezhetőek, vagyis a jelenlegi rendelkezések alapján nem kell vagyonyilatkozatot tenniük**. Abban az esetben, ha egyes helyi kisebbségi önkormányzati képviselők már tettek vagyonyilatkozatot, azt nekik – a személyiségi jogokra és a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok maradéktalan betartásával – vissza kell szolgáltatni.

Készítette:

Törvényességi Ellenőrzési Főosztály

Tájékoztató az önkormányzati döntések elektronikus közzétételének tapasztalatairól

A Dél-alföldi régió önkormányzatait érintően a közigazgatási hivatal felmérést végzett az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény (továbbiakban: Eisztv.) végrehajtásából eredő feladatok teljesítésére vonatkozóan. A felmérés eredménye az alábbiakban foglalható össze.

A jelentés elkészítésének időpontjában a régió önkormányzatai tekintetében az Eisztv. szerinti közzétételi kötelezettség teljesülése, valamint ehhez kapcsolódóan a Törvényességi Ellenőrzési Rendszer Kiegészítő Alkalmazás („TERKA”) program önkormányzatok általi alkalmazása az alábbi számadatokkal jellemezhető:

	Helyi önkormányzatok száma	Honlappal rendelkező önkormányzatok száma	Közzététel honlapon (önkormányzatok száma)	TERKA programot alkalmazó önkormányzatok száma
Bács-Kiskun megye	120	96	50	111 (92,5 %)
Békés megye	76	52	29	66 (86,84 %)
Csongrád megye	61	46	37	53 (86,88 %)
Dél-alföldi régió	257	194	116	230 (90,39 %)

I. Az önkormányzati döntések elektronikus közzétételének tapasztalatairól

Bács-Kiskun megye:

Bács-Kiskun megye önkormányzatainak többsége **(96) rendelkezik önálló honlappal**, melynek elnevezése a település megnevezését tartalmazza. A megye 120 önkormányzatából **24 (20 %) nem rendelkezik önálló oldallal**, a megyei önkormányzat honlapján keresztül ezen településekről és önkormányzatokról is elérhető információ. Több önkormányzat esetében tapasztalható volt, hogy bár az önkormányzat rendelkezik honlappal, de az internetes szolgáltató problémái miatt időnként az oldal nem érhető el.

Az Eisztv.-n alapuló közzététel legtöbb esetben – 50 önkormányzatnál – az önkormányzati **rendeletek** közzétételével valósul meg. Az önkormányzatok közül néhányan a rendeletek mellett a képviselő-testület ülésének jegyzőkönyveit is közzéteszik. A testületi **határozatokat** illetően az adatok közzétételére vonatkozó arány nagyon csekély, mindösszesen 21 önkormányzat honlapján lelhetők fel a képviselő-testület által hozott határozatok, ez az összes önkormányzat 17,5 %-a.

Békés megye:

Békés megyében az összesen 76 helyi önkormányzatból (egy megyei és 75 települési önkormányzat) **24 nem rendelkezik önálló honlappal** (az összes önkormányzat 31,5 %-a).

A testületi **jegyzőkönyvek** közzététele teljes körűen 14 önkormányzat (az összes önkormányzat 18,4 %-a) esetében történik meg. A jegyzőkönyvek részbeni közzététele történik 4 önkormányzat honlapján, míg 58 önkormányzat (76,3 %) esetében egyáltalán nem található közzétett jegyzőkönyv. Négy önkormányzat jelezte, hogy az adatok honlapra történő feltöltése folyamatban van.

A testületi **határozatok** kapcsán a közzététel maradéktalanul 16 önkormányzatnál (21 %) valósul meg. Részleges a közzététel 6 önkormányzatnál, 54 település azonban a kötelezettségnek nem tesz eleget (71 %). A közzététel megvalósítása a határozatok esetében is folyamatban van 4 önkormányzatnál.

Az önkormányzati **rendeletek** a honlapon maradéktalanul megtalálhatóak 29 önkormányzat esetében (38 %), részben találhatóak meg 12 esetben, nem találhatóak meg 35 önkormányzat kapcsán (46 %). Folyamatban van a feltöltésük 2 esetben.

Csongrád megye:

Csongrád megyében **46 önkormányzat rendelkezik saját honlappal**, további két önkormányzat **más módon** – egyéb portálon – teszi közzé adatait. A 61 önkormányzat közül 13 nem rendelkezik saját honlappal, és más módon sem teljesít adatközlést (21,3 %).

Az önkormányzati portálok közül mindössze **37 honlapon** találhatóak meg az **önkormányzati rendeletek** (ez az összes település **60 %-a**), melyeket csak **26 önkormányzat**, azaz **a honlappal rendelkező önkormányzatok 56,2 %-a** frissít rendszeresen. Testületi **határozatokat** mindössze **12 önkormányzat (19,6 %)** tett közzé, jellemzően a képviselő-testület üléséről készült jegyzőkönyvvel együtt. Van azonban olyan önkormányzat, amely nem az elfogadott határozatokat, hanem csak a testületi előterjesztéseket teszi közzé, míg más településen csak a fontosabb határozatok címét tüntetik fel a honlapon. A jegyzőkönyvek közzététele 11 honlapon valósul meg (18 %).

Régiós összefoglaló:

A Dél-alföldi régió **257 helyi önkormányzata közül 194 rendelkezik önálló honlappal, 4 önkormányzat más honlapon teszi közé legfontosabb adatait**. A 257 önkormányzat közül 59 nem rendelkezik még honlappal (23 %). A régió önkormányzatainak **közel 77 %-a** jelenik meg tehát az interneten valamilyen formában.

II. A „TERKA” program használatáról

Bács-Kiskun megye:

Bács-Kiskun megyében a „TERKA” program alkalmazásának technikai feltétele minden önkormányzatnál, illetve polgármesteri hivatalnál rendelkezésre áll. A 2006. évi helyhatósági választásokat követően a **törzsadatok beküldése** és az **alakuló ülés jegyzőkönyvének** felterjesztése során Bács-Kiskun megye 120 önkormányzatából 105 önkormányzat alkalmazta a „TERKA” programot. A jegyzőkönyvek elektronikus felterjesztése ezt követően egészen változatos, egyenetlen képet mutat. Egyes önkormányzatok rendszeresen használják a „TERKA”-t, mások csak a törzsadatokat tartották karban és időnként terjesztették fel a programon az aktuális jegyzőkönyvet. 2007. év végi felmérés szerint 2006 októberétől mintegy **111 önkormányzat használta viszonylag rendszeresen a „TERKA”-t, 2007. évben ez a szám 52-re csökkent. 2008. augusztusig 9 önkormányzat nem használta még egyetlen alkalommal sem a programot**. A program alkalmazásának tapasztalatai szerint nincs olyan önkormányzat, amely rendszeresen 15 napon belül „TERKA”-n továbbítja az adatokat.

Békés megye:

A „TERKA”-hoz szükséges technikai feltételek Békés megye 75 településén és a megyei önkormányzatnál is rendelkezésre állnak. A „TERKA”-val történő adatszolgáltatást 3 település 2006-ban, 5 település 2007-ben kezdte meg, 2008-ban lépett be a rendszerbe a

települések közel 77 %-a (58); mindez ideig **10 település (a megyében lévő önkormányzatok 13 %-a) nem használja a programot.** A testületi jegyzőkönyvekkel együtt rögzítik a határozatokat, mellékelik a rendeleteket elektronikus formában. A tapasztalatok szerint továbbra is gondot okoz a polgármesterek önkormányzati döntései adminisztrálása és továbbítása.

Az adatok beküldésére vonatkozó határidő tükrözi a jegyzőkönyvek beérkezési határidejét, azaz változatos képet mutat. **29 esetben 15 napon belül érkezik meg a jegyzőkönyv,** illetve a döntés a rögzített anyaggal, 30 esetben késedelmesen történik a felterjesztés, míg 14 önkormányzatnál nem minden esetben tudják tartani a törvényes határidőt.

Csongrád megye:

Csongrád megyében a „TERKA” program kísérleti alkalmazása, az ún. **próbaküldés** a megye valamennyi önkormányzata **(61)** vonatkozásában sikeresen lezajlott, tehát minden önkormányzatnál a technikai feltételek adottak. Néhány kivételtől eltekintve az önkormányzatok már érdemben is megkezdték a program használatát. **Jelenleg a megye 61 önkormányzata közül 53 (86,88 %) használja a „TERKA”-t.** A rendeleteket minden esetben csatolják. A határozatoknak csak a száma és a tárgykódja érkezik „TERKA”-val, így a határozat szövege csak akkor olvasható, ha a jegyzőkönyv elektronikusan csatolásra kerül.

Összegezve elmondható, hogy **a régió 257 önkormányzata közül 230 (90,39 %) alkalmazza a „TERKA”-t,** 27 önkormányzat a felmérés idején még nem kezdte meg a program alkalmazását.

Készítette:

Törvényességi Ellenőrzési Főosztály

Hatósági Főosztály tájékoztatói

A mozgóbolti kiskereskedelmi tevékenység helyi iparüzési adófizetési kötelezettségének megítélése

A megye több helyi önkormányzati adóhatóságánál problémaként merült fel a mozgóbolti kiskereskedelmi tevékenység megítélése abból a szempontból, hogy az ilyen tevékenységet folytató vállalkozások állandó vagy ideiglenes jellegű iparüzési tevékenységet folytatnak-e, és így alanyai-e a helyi iparüzési adónak olyan településeken, ahol sem székhelyük, sem telephelyük nincsen, viszont elárúsító tevékenységüket utcákon, tereken és a közterület egyéb részein végzik.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 35. § (1) bekezdése alapján a helyi iparüzési adófizetési kötelezettség alá esik az önkormányzat illetékességi területén állandó vagy ideiglenes jelleggel végzett vállalkozási tevékenység.

A Htv. 37. § (1) bekezdés értelmében a vállalkozó állandó jellegű iparüzési tevékenységet végez az önkormányzat illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy a tevékenységét részben vagy egészben a telephelyén kívül folytatja.

A Htv. 37. § (2) bekezdés a) pontja értelmében ideiglenes jellegű iparüzési tevékenységről akkor beszélhetünk, ha az önkormányzat illetékességi területén székhellyel, telephellyel nem rendelkező vállalkozó piaci és vásároló kiskereskedelmet folytat.

A Htv. értelmező rendelkezései szerint (52. § 23. pont) piaci és vásároló kiskereskedelem alatt a piacokon, vásárokon folytatott kicsinybeli, közvetlenül a végső fogyasztónak történő értékesítést kell érteni.

Tekintettel arra, hogy a közterületen folytatott árusítás nem tekinthető piaci, vásároló kiskereskedelemnek, a mozgóboltok e tevékenysége nem minősül ideiglenes jellegű iparüzési tevékenységnek.

Az a tény, hogy e vállalkozások az önkormányzatok területén rendszeresen és ugyanazon a helyen folytatnak árusító tevékenységet, nem keletkeztet állandó jellegű iparüzési tevékenység utáni adófizetési kötelezettséget sem valamennyi, ezen tevékenység helyszínéül szolgáló önkormányzat esetében. A mozgóbolt, mint gépjármű ugyanis nem felel meg a telephely fogalmának, a telephelyen ugyanis a Htv. 52. § 31. pontjában foglaltak szerint ingatlant kell érteni.

Mindezek alapján tehát a mozgóbolti tevékenységet folytató vállalkozások, amennyiben az önkormányzatok illetékességi területén nem rendelkeznek sem székhellyel, sem telephellyel, nem tekinthetők a helyi iparüzési adó alanyának. Adófizetési kötelezettségük kizárólag a székhelyük, telephelyük szerinti települési önkormányzatok illetékességi területén áll fenn.

Készítette:

Dr. Kovács Anita
Hatósági Főosztály

Az OTÉK néhány lényeges változása

A 182/2008. (VII. 14.) Korm. rendelet jelentős mértékben módosította az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) előírásait.

Új területfelhasználási egységeket határozott meg az OTÉK 30/A. és 30/B. §-a. Az OTÉK 30/A. § a-e) pontja alapján természetközeli területek: mocsár, nádas, karsztbokor-erdő, sziklás terület, ösgyep. **Lényeges korlátozás, hogy a természetközeli területeken épületet elhelyezni nem lehet.**

Az OTÉK 30/B. § a-h) pontjai alapján a különleges beépítésre nem szánt területek: egészségügyi területek (szanatórium, gyógyszálló, gyógyüdülő stb.), nagykiterjedésű sportolási célú területek (golfpálya, lovaspálya stb.), a kutatás-fejlesztés, a megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló területek, állat- és növénykertek területei, temetők területei, nyersanyaglelőhelyek, honvédelmi és katonai, valamint nemzetbiztonsági területek, helyi sajátosságot hordozó területek. **Lényeges korlátozás, hogy a különleges beépítésre nem szánt területeken épületek legfeljebb 2 %-os beépítettséggel helyezhetők el.**

Változott a zárt sorú beépítés szabálya. Az OTÉK 34. § (3) bekezdése alapján zárt sorú beépítési mód esetén a helyi építési szabályzat előírhatja hogy az épületek zárt sora helyenként, a megengedett építménymagasság legalább 2/3-a, de minimum 10,0 m-es épületközzel szakadjon meg. Ha az épületköz területe két telekre esik, abból legalább 30 %-ának, de minimum 3,0 m széles résznek egy telekre kell esnie.

Az elő- és oldalkertre vonatkozó szabályozás közül kiemelendő a 35. § (1) bekezdése, amely szerint az építési határvonalra helyezett épület, épületrész esetén az építési határvonalra a végleges külső (vakolt vagy burkolt) felületnek kell kerülnie. Az előírt legkisebb elő-, oldal- és hátsókert méretén belül épület, épületrész – az 1,0 m-nél nem nagyobb kiállású eresz, 0,6 m-nél nem nagyobb kiállású angolakna és alaptest, továbbá a (8) és (9) bekezdésekben foglaltak kivételével – nem állhat.

Az OTÉK 35. § (8) bekezdése alapján a 2002. március 15. előtt épült építmény utólagos hőszigetelése és homlokzatburkolása együttesen – az oldalhatáron álló falat kivéve – az elő-, oldal- és hátsókert méretét, illetőleg utcafrontra kiépített építmény esetében a közterületet legfeljebb 10 cm-rel csökkentheti. A telek beépítettsége ennek megfelelően módosulhat. Az OTÉK 35. § (9) bekezdés a) pontja megengedi az építési határvonalon kívülre eső épületrész (pl. erkély) létesítését, legalább 5,0 m-es előkert méretében. Az OTÉK 35. § (9) bekezdés b) pontja alapján a telek közterületi homlokvonalára helyezett zárt sorú beépítési módú épületeken a közterület fölé erkélyt legalább 18 m szélességgel szabályozott út esetében lehet létesíteni. Az OTÉK 35. § (10) bekezdése az épületkiugrást korlátozza oly módon, hogy a kiugró épületrész hossza legfeljebb az adott teljes épület homlokzathosszáinak 4/5-e, legnagyobb szélessége (kiugrása) legfeljebb 1,0 m lehet. Az épületkiugrás a szomszédos telek határától legalább a kiugrás másfélszeresének megfelelő, de legalább 1,0 m távolságra lehet.

Az OTÉK 35. § (7) bekezdése alapján a hátsókert legkisebb méretén belül – a szükséges védőtávolságok megtartásával – valamennyi melléképítmény elhelyezhető. Növényházat (üvegházat), fóliasátrat a helyi építési szabályzat és szabályozási terv rendelkezése szerint lehet elhelyezni, ennek hiányában a növényházat a teleknek a szomszédos telekkel közös határától legalább 1,50 m távolságra szabad elhelyezni.

Az építmények közötti legkisebb távolságot az OTÉK 36. §-a szabályozza. E szerint az építmények közötti távolság nem lehet kisebb sem a telepítési távolságnál, sem a tűztávolságnál. Az OTÉK 36. § (4) bekezdésében felsorolt tűzveszélyességi osztályú épületek esetén a tűztávolság értékét a tűzvédelmi szakhatóság állapítja meg.

Az OTÉK 36. § (2) bekezdése szerint a legkisebb telepítési távolság az egymással szembenéző olyan épületek között, amelyeknek homlokzata huzamos tartózkodás célját szolgáló helyiség nyílását tartalmazza, az építési telekre előírt (megengedett) legnagyobb építménymagasság mértéke. A nyílás nélküli kialakítású, vagy csak az egyik, nem huzamos tartózkodás célját szolgáló helyiség nyílásait tartalmazó homlokzatú épületek között telepítési távolságot nem kell tartani. Az OTÉK 36. § (3) bekezdés szerint ha a helyi építési szabályzat vagy a kialakult állapot alapján a beépítési mód zártosrú, de az építéssel érintett telekkel közvetlen szomszédos valamelyik telken álló épület szabadon vagy oldalhatáron áll – az épület rendeltetésszerű használhatóságának megtartása érdekében – a tervezett épületet úgy kell elhelyezni, hogy az ezen szomszédos épület felé eső telekhatártól legalább 3,0 m-re álljon.

Fontos szabály, hogy az OTÉK 36. §-a nemcsak az egymással átfedésben lévő oldalhomlokzatú épületek szemben lévő homlokzatai közötti távolságra, hanem a védőtávolságra is állapít meg szabályt. Az OTÉK 36. § (5) bekezdése alapján az állattartás céljára szolgáló épületek, helyiségek és melléképítmények építési telken való elhelyezésénél irányadó védőtávolságokat és más építési feltételeket – közegészségügyi és az állategészségügyi, továbbá a környezetvédelmi követelmények meghatározásával – az állattartásról szóló helyi önkormányzati rendeletben kell megállapítani.

Az OTÉK 36. §-a védőtávolságokat határoz meg a beépítésre szánt terület és az építmények elhelyezése szempontjából a különböző útkategóriák függvényében a közutaktól, illetőleg az országos közforgalmú vasútvonaltól is. A részletes előírásokat az OTÉK 36. §-ánk (6), (7) és (8) bekezdései tartalmazzák.

A gépjármű elhelyezési kötelezettséget főszabályként változatlanul a telken belül kell biztosítani az OTÉK 42. § (1) bekezdése szerint. Az építményekhez tartozó gépjárműszám meghatározást a 4. számú melléklet tartalmazza.

Új szabályozás készült a kerékpár elhelyezésre. Az OTÉK 42. § (5) bekezdése alapján a telken az új 7. számú melléklet szerint számított kerékpár elhelyezését kell biztosítani minden olyan rendeltetésű építményhez, ahol rendszeres kerékpárforgalomra kell számítani.

Az OTÉK 42. § (12) bekezdése a települési önkormányzatoknak határoz meg feladatot: az önkormányzatnak – az építményekhez biztosított gépjármű elhelyezésen túlmenően – biztosítani kell a település idegenforgalmi és központi szerepéből származó forgalom ellátását szolgáló személygépjármű és autóbusz parkolóhelyeket, az igényeknek megfelelően, egyedi méretezés szerint. Gondoskodni kell a települési önkormányzatnak az OTÉK 42. § (13) bekezdése alapján – különösen a városközpontok és egyéb történeti városnegyedek tehermentesítése érdekében – a közterületeken vagy ahhoz csatlakozó területen kerékpárok elhelyezési lehetőségéről a helyi sajátosságoknak megfelelően, egyedi méretezés szerint.

A 2013. január 1. napjától lép hatályba az OTÉK 42. § (6) bekezdése, mely szerint a telken a gépjárműtárolókat elsődlegesen épületben vagy terepszint alatti építményben kell megvalósítani. Hatnál több lakás létesítése esetén a gépjárművek elhelyezését építményben kell megvalósítani.

Az építmények kialakításra vonatkozó szabályok is jelentő változtak, elsősorban a biztonságra és az épületen belüli közlekedésre vonatkozó néhány szabály.

Az OTÉK 74. § (1) bekezdése alapján a tüzelő-, energiatermelő berendezések gáznemű égéstermékét – a 80. §-ban foglaltak kivételével – a tető fölé, szabadba kell kivezetni. E célra égéstermék-elvezetőt (kéményt, füstcsatornát) kell tervezni és megvalósítani a vonatkozó előírások figyelembevételével.

Az OTÉK 80. § (1) bekezdése alapján a homlokzati égéstermék-kivezetést létesíteni – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – építmény, építményrész homlokzatán nem lehet.

Az OTÉK 80. § (2) bekezdése alapján homlokzati égéstermék-kivezetési hely akkor létesíthető – ha a kivezetési helytől mért 10,0 m távolságon belül nincs épület – e rendelkezés hatálybalépését megelőzően használatba vett, meglévő *a)* földszintes és szabadon, illetve oldalhatáron álló épület homlokzatán, *b)* többszintes épület homlokzatán azzal, hogy lakásfűtő (6 kW-nál nagyobb hőteljesítményű) és vízmelegítő (együtt vagy külön) gázfogyasztó készülék homlokzati kivezetésének tengelyétől mért 2,0-2,0 m-es sávban a kivezetés felett a teljes épületmagasságra vonatkozóan a homlokzaton szellőztetésre szolgáló nyílás vagy nyílászáró nincs.

Az OTÉK 80. § (3) bekezdése tiltja a homlokzati égéstermék-kivezetési hely létesítését a következő esetekben: *a)* a gyalogos és gépkocsival használt átjárókban, aluljárókban, áthajtókban, *b)* a légaknában, *c)* a légudvarban, *d)* a bevilágító aknában, *e)* a zárt, át nem szellőző kis alapterületű belső udvarban, verandán, beépített loggián, tornácon, padláson, ki nem szellőző zugokban, *f)* a közvetlenül csatlakozó járdaszinttől mért 2,10 m-es magasság alatt.

Új szabály készült a felvonókra. Az OTÉK 82. § (1) bekezdése alapján az építményeket a rendeltetési céljuknak és a biztonságos használhatóságuknak megfelelő számú, elhelyezkedésű és műszaki tulajdonságú felvonóval kell tervezni és megvalósítani. Az ehhez szükséges felvonók műszaki tulajdonságait és darabszámát az épület fajtájától és a várható használóktól függően, a forgalmi követelményekre vonatkozó szabványok szerinti forgalomelemzés alapján, vagy azzal egyenértékű szolgáltatás biztosításával kell meghatározni. Az OTÉK 82. § (2) bekezdésének *a)* pontja alapján személyszállító felvonót kell létesíteni az (1) bekezdésnek megfelelően minden építményben, építményrészben, önálló rendeltetési egységben, ahol a rendeltetésszerű használat 10,0 m-nél nagyobb szintkülönbség áthidalását teszi szükségessé, kivétel lehet a kétszintes önálló rendeltetési egység második szintje.

Új szabály az OTÉK-ban a benapozottságra vonatkozóan, hogy a 86. § (1) bekezdése alapján a lakás legalább egy lakószobája napfény által benapozott legyen, kivéve, ha ezt a település kialakult beépítése nem teszi lehetővé. Benapozottnak tekinthető az a helyiség, ahol a benapozás lehetősége február 15-én legalább 60 percen át biztosított.

A lakásra vonatkozó szabályok lényegesen változtak. Az OTÉK 105. § (1) bekezdése alapján a lakás olyan huzamos tartózkodás céljára szolgáló önálló rendeltetési egység, melynek lakóhelyiségeit (lakószoba, étkező stb.), főzőhelyiségeit (konyha, főzőfülke), egészségügyi helyiségeit (fürdőszoba, mosdó, zuhanyozó, WC), közlekedő helyiségeit (előszoba, előtér, belépő, szélfogó, közlekedő, folyosó) és tároló helyiségeit (kamra, gardrób, lomkamra, háztartási helyiség stb.) úgy kell kialakítani, hogy azok együttesen tegyék lehetővé *a)* a pihenést (az alvást) és az otthoni tevékenységek folytatását, *b)* a főzést, mosogatást és az étkezést, *c)* a tisztálkodást, a mosást, az illemhely-használatot, *d)* az életvitelhez szükséges

anyagok és tárgyak tárolását tervezési program szerint (pl. élelmiszer-tárolás, hűtőszekrény elhelyezési lehetősége, mosás céljára szolgáló berendezés, ruhanemű, lakáskarbantartás eszközeinek, egyéb szerszámoknak és sporteszközöknek az elhelyezése).

Az OTÉK 105. § (2) bekezdése alapján **a lakószoba a lakás minden olyan közvetlen természetes megvilágítású és szellőzésű, fűthető, huzamos tartózkodás céljára szolgáló, legalább 8 m² hasznos alapterületű helyisége**, amely lehetővé teszi az (1) bekezdés a) pontja szerinti tevékenységek folytatását – kivéve a jövedelemszerzést szolgáló munkavégzést – és az azokhoz kapcsolódó berendezések elhelyezését. Az OTÉK 105. § (3) bekezdése alapján **a lakás legalább egy lakószobájának hasznos alapterülete 17 m² vagy annál nagyobb legyen. Ezen alapterületbe nem számítható be a lakószobának a főző és/vagy az étkező funkció céljára is szolgáló helyiség, helyiségrészt hasznos alapterülete**, amennyiben az a lakószoba légtérével közös.

Az OTÉK 105. § (4) bekezdése alapján a lakásnak fűthetőnek kell lennie, lehetőleg minden helyiségben a rendeltetésének megfelelő szellőzést, természetes megvilágítást biztosítani kell.

Készítette:

Dávid Emma

Hatósági Főosztály

Útlevel-igazgatás aktuális kérdései

Az alábbiakban néhány, az útlevel-ügyintézés során felvetődött gyakorlati kérdést kívánunk áttekinteni.

1. Külföldre utazás korlátozása

A külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 16. §-a tartalmazza a külföldre utazást korlátozó rendelkezéseket, az alábbiak szerint:

16. § (1) A 18. §-ban foglalt kivétellel nem utazhat külföldre,

a)

b) aki a büntetőeljárás keretében előzetes letartóztatásban, őrizetben, kiadatási őrizetben, kiadatási letartóztatásban, átadási letartóztatásban, ideiglenes átadási letartóztatásban van, illetve ideiglenes kényszergyógykezelés alatt áll;

c) aki lakhelyelhagyási tilalom vagy házi őrizet hatálya alatt áll;

d) akit végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, büntetésének kitöltéséig vagy végrehajthatósága megszűnéséig, illetőleg akinek a bíróság a kényszergyógykezelését rendelte el, a kényszergyógykezelés tartama alatt;

e) akinek jogerős határozattal megállapított – legalább 10 millió forint összegű – adóhiányból vagy vámhiányból, avagy bevallani elmulasztott járulékból, illetve hozzájárulásból származó tartozása áll fenn, a tartozás megfizetéséig vagy arra a (3) bekezdés szerint kezdeményezésre jogosult szerv által elfogadott biztosíték nyújtásáig;

f) akinek úti okmánya elvételét háromévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt indult büntetőeljárás keretében elrendelték.

Fenti tényállások megvalósítói közül kivel, mely esetekkel találkozhatunk napi ügyintézésünk során?

1. Aki ellen büntetőeljárás van folyamatban és ezzel kapcsolatban kényszerintézkedést alkalmaztak – például előzetes letartóztatásban van –, velük nem.
2. Aki lakhelyelhagyási tilalom, vagy házi őrizet hatálya alatt áll, értelemszerűen velük sem.
3. A leggyakrabban a d) pontba tartozókkal találkozhatunk napi ügyintézésünk során, tehát a szabadságvesztés büntetésre ítétekkel.

Nem utazhat, aki:

- be sem vonult, tehát a szabadságvesztés büntetés kitöltését meg sem kezdte, illetve
- aki feltételes szabadságon van, a feltételes szabadság lejártáig.

Utazhat:

- akinek a bíróság a vétség, valamint a háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő büntett miatt a büntetés kiszabását próbaidőre elhalasztotta,
- akit szabadságvesztés büntetésre ítétek, de a szabadságvesztés büntetés végrehajtását felfüggesztették, a felfüggesztés idejéig,
- pénzfőbüntetésre ítétek, de közben szabadságvesztésre változtatták át.

Mindkét esetben az ügyfél felé a Ket. szerinti tájékoztatási kötelezettsége van az ügyintézőnek, ezért különösen fontos, hogy az ügyfél megfelelő tájékoztatást kapjon azokban az esetekben is, amikor nem utazhat. A kérelmét nem az okmányiroda bírálja el, de a megfelelő és korrekt tájékoztatással megelőzhetjük, hogy ügyfelünk elutasító határozatot kapjon, és főlegesen rója le az illetéket.

Nem utazhat továbbá:

„ akinek jogerős határozattal megállapított – legalább 10 millió forint összegű – adóhiányból vagy vámhiányból, avagy bevallani elmulasztott járulékból, illetve hozzájárulásból származó tartozása áll fenn, a tartozás megfizetéséig vagy arra a jogszabály szerint kezdeményezésre jogosult szerv által elfogadott biztosíték nyújtásáig;”

Ebben az esetben a 10 millió Ft-os összeghatár az eljárás megindításának a feltétele, az utazási korlát a tartozás teljes körű megfizetéséig (biztosíték-adásig) áll fenn. Tehát nem utazhat akkor sem, ha a tartozás – részteljesítés miatt – 10 millió Ft alá esik.

Joggal vetődik fel az a **kérdés**, hogy mi a helyzet abban az esetben, ha az a kérelmező, aki utazási korlátozás alá esik, nem az útlevelével, hanem a személyazonosító igazolványával utazik külföldre azokba az országokba, ahol útiokmányként azt elfogadják.

Válasz:

A külföldre utazás jogi korlátja ez esetben is fennáll, a gyakorlatban ellenőrzés során van lehetőség a jogszabálysértés megállapítására.

2. Mi a teendő, ha külföldön élő magyar állampolgár nem külföldön, hanem itthon kívánja benyújtani az útlevél iránti kérelmét?

Az országban bármely okmányirodában előterjesztheti ez irányú kérelmét.

A szabályok ez esetben ugyanazok, mint bármely más kérelmező esetében, ezért adatait, állampolgárságát igazolnia kell. Mégis előfordulhat, hogy nincs érvényes személyazonosító igazolványa, vezetői engedélye, lakcímkártyája. Az eljárás további menete még mindig ugyanaz, mint az itthon élő magyar állampolgár esetében: állampolgársági bizonyítvánnyal, születési és/vagy házassági anyakönyvi kivonattal igazolja adatait.

A probléma ezek után szokott felmerülni: ha a külföldön élő magyar állampolgár anyakönyvi eseménye nincs hazailag anyakönyvvezve. A kérelmezőnek ekkor kezdeményeznie kell a tartózkodási helye szerint illetékes anyakönyvvezetőnél anyakönyvi eseményének

(születésének, házasságkötésének) hazai anyakönyvezését. Az anyakönyvi okiratok beszerzésének idejére az eljárást fel kell függeszteni.

Ha a kérelmező rendelkezik a megfelelő anyakönyvi okiratokkal, de személyazonosságát, magyar állampolgárságát nem tudja hitelt érdemlően igazolni (nincs személyazonosító igazolványa, vagy lejárt az útlevéle, nincs állampolgársági bizonyítványa sem) az *okmányiroda kezdeményezi* hivatalból az állampolgárság megállapításával kapcsolatos eljárást a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény 12. §-a alapján. A megkeresésnek a 14. § (2) szerintieket kell tartalmaznia.

A fentiekől eltérően mikor **nem kell** mégsem **igazolni** a magyar állampolgárságot?

A külföldre utazásról szóló 101/1998. (V. 22.) Korm. rendelet 19. §-ának (7) és (8) bekezdése két kivételt állapít meg a magyar állampolgárság igazolása alól:

„(7) Az elveszett, eltulajdonított vagy megsemmisült érvényes magánútlevél helyett új útlevél kiadása esetén a kérelmezőnek magyar állampolgárságát nem kell igazolnia, ha az útlevélhatóság a magánútlevél visszavonására intézkedést nem tett.

„(8) Magyar állampolgárságát nem kell igazolnia annak, akinek adatait a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartása külföldön élő magyar állampolgárként, vagy külföldi letelepedési szándékának bejelentésekor tett kérelme alapján tartalmazza.”

Készítette:

Molnárné dr. Tarkovács Márta

Hatósági Osztály

Békés Megyei Kirendeltség

Jegyzői hatáskörök változása, új jegyzői feladat- és hatáskörök

1. Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény újraszabályozta a parlagfű elleni védekezés eddigi szabályait.

A települési önkormányzat jegyzőjének szerepe a parlagfű elleni védekezésben 2008. szeptember 1-jétől az alábbiakban került meghatározásra a törvény 17. § (4) bekezdése alapján:

„A földhasználó köteles az adott év június 30. napjáig az ingatlanon a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani.”

A parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának, valamint az állami, illetve a közérdekű védekezés költségei megállapításának és igénylésének részletes szabályairól szóló 221/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének b) pontja határozza meg a jegyző feladat- és hatáskörét (2008. szeptember 1-jétől hatályos):

„belterületen – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a települési (fővárosban kerületi) önkormányzat jegyzője (a továbbiakban: jegyző) rendeli el a közérdekű védekezést.

(2) Ha belterületi ingatlan esetében a települési (fővárosban kerületi) önkormányzat nem tesz eleget Tv. 17. § (4) bekezdésében előírt parlagfű elleni védekezési kötelezettségének, az MgSzH rendeli el a közérdekű védekezést.”

2. A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatáskörének megállapításával kapcsolatos földművelésügyi ágazati jogszabályok módosításáról szóló 19/1992. (I. 28.) Korm. rendeletet a következőképpen módosította a 218/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet, mely az alábbiakban érinti a jegyző feladatait:

(A jegyző látja el:)

„a Kormány által kijelölt élelmiszerlánc-felügyeleti szervként az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 18. § (6) bekezdésében leírt, a méhek védelmével,„

(kapcsolatos – külön jogszabályban meghatározott – feladatokat.)

A méhészköteles a méhállományok tartásának helyét, vándoroltatását nyilvántartásba vétel céljából az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint bejelenteni a letelepedés helye szerint illetékes élelmiszerlánc-felügyeleti szervnél.

(A jegyző látja el:)

„a Kormány által kijelölt élelmiszerlánc-felügyeleti szervként az Éltv. 50. § (1) és (4) bekezdésében leírt, a növényvédelmi tevékenység keretében belterületen a károsítók elleni védekezési kötelezettség betartásának ellenőrzésével, illetve a közérdekű védekezés elrendelésével,„

(kapcsolatos – külön jogszabályban meghatározott – feladatokat.)

Közérdekű védekezést kell elrendelni, ha a termelő, illetve a földhasználó védekezési kötelezettségének az azt elrendelő hatósági határozat ellenére sem tesz határidőre eleget. A közérdekű védekezést az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv rendeli el.

Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően parlagfű elleni közérdekű védekezést kell elrendelni, ha a földhasználó a 17. § (4) bekezdésében szereplő parlagfű elleni védekezési kötelezettségének nem tesz eleget. A kötelezettség teljesítésének helyszíni ellenőrzéséről a földhasználó előzetes értesítése mellőzhető.

(A jegyző látja el:)

„a mérgező, tűz- és robbanásveszélyes növényvédőszer elvesztésére, elcserélésére, eltulajdonítására, növényvédőszernek élelmiszerbe, takarmányba keveredésére, ivóvízbe, állóvízbe vagy vízfolyásba jutására vonatkozó bejelentésnek az Éltv. 26. § (2) bekezdése szerinti növény- és talajvédelmi szolgálat részére való továbbításával„

(kapcsolatos – külön jogszabályban meghatározott – feladatokat.)

3. A 225/2008. (IX. 9.) Korm. rendelettel módosított 16/2002. (II. 18.) Korm. rendelet a **termőföldre vonatkozó elővásárlási és előhaszonbérleti** jog gyakorlásának részletes szabályairól módosítja a jegyző feladatait az eljárásban. (2009. március 1-jén lép hatályba)

A jogszabály alkalmazásáról részletesebb anyagot találhatunk a Hivatali Tájékoztató 2008. évi 5. számában. A módosítás a kifüggesztésre vonatkozik.

Az elővásárlásra jogosultak értesítése céljából az ajánlat polgármesteri hivatalban történő kifüggesztésének tényéről tájékoztatót kell közzétenni a kormányzati portálon. A jegyző a tájékoztató alapjául szolgáló adatokat megküldi a kormányzati portált működtető szervezetnek.

Készítette:

Varga Zoltán

Hatósági Osztály

Békés Megyei Kirendeltség

A kereskedelmi igazgatási eljárást érintő jogszabályi változások

2008. szeptember 1-jétől módosult a kereskedelmi igazgatási eljárásban alkalmazandó alábbi két alapvető jogszabály.

1)

A 217/2008. (VIII. 29.) Korm. rendelet módosította az üzletek működésének rendjéről, valamint az egyes üzlet nélkül folytatható kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 133/2007. (VI. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) több rendelkezését. A módosítások elsődleges célja a fogyasztóvédelmi jellegű intézkedések pontosítása, illetve a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság hatáskörének kibővítése, azonban ezzel egyidejűleg a jegyző hatósági eljárását érintő szabályozás is megváltozott a Korm. rendeletben.

A legfontosabb változás a Korm. r. 21. § (1) és (2) bekezdésének hatályon kívül helyezése, és erre tekintettel a (3) bekezdés módosítása. A Korm. r. 2008. szeptember 1-jétől hatályos 21. § (3) bekezdése egyértelművé teszi, hogy **az üzlet ideiglenes bezárására, illetve a működési engedély visszavonására irányuló eljárás hivatalból lefolytatandó eljárás**, a jegyző az eljárást vagy saját hatáskörben, vagy az illetékes más – ellenőrzésre jogosult – hatóság kezdeményezésére **indíthatja** meg. A fenti módosítás ezzel az elsőfokú hatóságoknál korábban kialakult **nem egységes gyakorlatot** tette egyértelművé.

A jogszabály hatályos szövegét elemezve a jegyzőnek ilyen jellegű bejelentés, illetve kezdeményezés esetén az elsődleges feladata annak kivizsgálása, hogy az üzlet működése kapcsán merül-e fel olyan körülmény, hiányosság, mely a Korm. r. 21. § (3), illetve (4) bekezdésében biztosított intézkedések megtételét teszi indokolttá. Amennyiben a tényállás tisztázását követően a jegyző megállapítja, hogy a fenti intézkedések megtételére nincs jogalapja, úgy erről tájékoztatja a bejelentő(ke)t, de a „kérelem elutasításáról” érdemi döntést nem hozhat, mivel az eljárás hivatalból folytatandó, mert az eljárás kezdeményezése **nem minősül kérelemnek**.

A Korm. r. 21. § (4) bekezdésének a) pontja – a 21. § (2) bekezdésének hatályon kívül helyezésére is tekintettel – ugyancsak módosult, és a működési engedély visszavonására okot adó körülményként jelöli meg, ha a kereskedő a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény – szintén 2008. szeptember 1-jétől hatályos – 9. § (5) bekezdése e)-g) pontja szerinti **tiltó határozatokban** a jogsértés megszüntetésére előírt határidőn belül a tiltás ellenére az adott tevékenységet tovább folytatja. Ilyen tiltó határozatok a törvény 9. § (5) bekezdése szerint a következők:

- a) a hirdetés vagy figyelemfelhívás céljára szolgáló hanghatást okozó eszköz használatát a külön jogszabályban meghatározott veszélyes mértékű zaj esetén megtiltó,
- b) a vendéglátó üzletben a vendégek szórakoztatására nyújtott szolgáltatást, tevékenységet a külön jogszabályban meghatározott veszélyes mértékű zaj esetén megtiltó,
- c) az engedély nélkül folytatott, előírásokba ütköző tevékenység végzését, termékkör értékesítését megtiltó határozat.

A másik – hatósági eljárást is jelentősen érintő – módosítás a Korm. r. 2. számú mellékletében szereplő egyes üzletkörökre (1111.; 2210.; 2220.; 2400.) vonatkozik. Ezek közül kiemelendő

a **2210. és 2220. üzletkörü** jelzőszámok fogalom-meghatározásának megváltoztatása, mely kapcsán a korábbi meghatározásból kivették „**a külső gazdasági szervezet által működtetett**” **kitételt**. Ennek gyakorlati jelentősége abban rejlik, hogy a korábbi szabályozástól eltérően a saját – önkormányzati fenntartású – iskolai büfék, éttermek is a Korm. r. hatálya alá taroznak, így az ilyen jellegű tevékenységek működési engedély-kötelesek. Természetesen az adott település lakosságát is kiszolgáló főzőkonyhák továbbra is a 2300. üzletkörü jelzőszám alatt végezhetik tevékenységüket.

2)

A 2008. évi XLVII. törvény módosította a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvényt (a továbbiakban Tv.). A módosítás a jegyző kereskedelmi hatósági tevékenységét az alábbi kérdésekben érinti:

A Tv. 2. § r) pontjában az *üzlet* fogalomkörébe – habár ez korábban is egyértelmű volt, de a szabályozás egységesítése érdekében – bevonta a mozgóboltokat is.

A Tv. 3. § (8) bekezdése a kereskedelmi hatóság nyilvántartási kötelezettségét kiterjesztette a kereskedelmi szakértőkre is.

A Tv. 9. §-ában következett be a legátfogóbb módosítás, mely egyrészt egyértelművé teszi, hogy az egyes hatóságok milyen esetekben jogosultak eljárni a kereskedővel szemben, másrészt a 9. § (5) bekezdése részletesen felsorolja, hogy a jegyző milyen intézkedések foganatosítására jogosult a vonatkozó hatósági és jogszabályi előírások megsértése esetén.

Habár a módosítás előtti rendelkezésekből is egyértelműen megállapítható volt, mégis – a helytelen jogértelmezés elkerülése érdekében – szükségesnek tartjuk kiemelni, hogy a Tv. 6. § (5) bekezdésében, veszélyes mértékű zaj esetén **kettő intézkedés** biztosított a jegyző részére: vagy **az üzlet éjszakai nyitva tartásának korlátozása**, vagy – a jogsértő állapot megszüntetéséig elrendelt – **kötelező zárva tartási időszak elrendelése**. A két jogintézmény tehát egymástól elválik.

A Tv. – 2008. szeptember 1-jéig hatályos – 9. § (4) bekezdés a) pontjában biztosított, az ott felsorolt **döntések fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatósága a módosítással megszűnt**.

A Tv. 9. § új (6) bekezdése felsorolja azon döntéseket, melyek **ellen nincs helye fellebbezésnek**:

- a) a működési engedélyben meghatározott üzletkör engedély nélküli megváltoztatása, engedély nélkül további tevékenységgel, termékkörrel bővítése miatt az előírásokba ütköző tevékenység folytatását, termékkör értékesítését megtiltó határozata ellen;
- b) a veszélyes mértékű zaj esetén, illetve a lakók egészséges életkörülményeinek és pihenéshez való jogának biztosítása érdekében a vendéglátó üzletben a zeneszolgáltatás nyújtását, továbbá a külön törvényben foglaltak alapján szerencsejátéknak nem minősülő szórakoztató játék folytatását megtiltó határozata ellen.

Készítette:

Dr. Borics Attila

Hatósági Osztály

Bács-Kiskun Megyei Kirendeltség

Koordinációs és Szervezési Főosztály tájékoztatói

Összefoglaló a Dél-alföldi Régióban végzett közszolgálati ellenőrzések tapasztalatairól

A közszolgálati ellenőrzések 2008. évi vizsgálati tárgyköreiből és a vizsgálat alá vont közigazgatási szervekről szóló **1028/2008. (V. 14.) Korm. határozat** 2. c) pontja értelmében a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 64/A. § (1) bekezdésében meghatározott közszolgálati ellenőrzést a régióban azoknál a – külön ellenőrzési tervben meghatározott – helyi önkormányzatoknál kellett lefolytatni, ahol a közszolgálati jogviszonyban állók létszáma 50 fő alatt volt.

A vizsgálat alá vont szerveket – az önkormányzatoktól bekért előzetes adatok alapján és az illetékes megyei főügyészségekkel egyeztetve – a Hivatal választotta ki.

Ez alapján tehát Bács-Kiskun megyében 16, Békés megyében 12 és Csongrád megyében 15 polgármesteri hivatalnál, illetve körjegyzőségi hivatalnál került sor az ellenőrzés végrehajtására.

A Kormányhatározat 1. c) pontja értelmében a közszolgálati jogviszony megszüntetésének munkáltatói gyakorlatát kellett vizsgálnunk a 2007. január 1-jétől 2007. december 31-ig terjedő időszakra vonatkozóan.

A Közigazgatási Hivatal számára komoly kihívást és jelentős koordinációs feladatokat jelentett a közszolgálati ellenőrzés. Az ellenőrzéseket a törzshivatal és kirendeltségei a saját megyéik területén működő hivatali szervezetek tekintetében folytatták le.

A kormányhatározat által megjelölt vizsgálati téma kiemelt fontosságára tekintettel – a tavalyi évhez hasonlóan – a törzshivatal és a kirendeltségek közösen alakították ki a vizsgálati módszereket és egységes szerkezetű jelentéseket készítettek a vizsgálat alá vont hivatalokról.

A közszolgálati ellenőrzéseket a Koordinációs és Szervezési Főosztály és a kirendeltségek Titkárságai munkatársainak közreműködésével minden esetben helyszíni ellenőrzéssel, a Miniszterelnöki Hivatal által kiadott Módszertani Útmutatóban meghatározottak szerint folytattuk le és az alábbiakat tapasztaltuk.

1. A jogviszony megszűnések, megszüntetések jogcím szerinti vizsgálata

A régió kiválasztott településeinek hivatalaiban 2007. év folyamán **155** köztisztviselő közszolgálati jogviszonyának megszűnésére, illetve megszüntetésére került sor.

A megszűnések és megszüntetések jogcímeik szerinti bontásban a következőképpen alakultak:

Megszűnés jogcíme	Érintett létszám (fő)			
	Bács-Kiskun megye	Békés megye	Csongrád megye	Összesen
15. § (1) a) a kinevezésben foglalt határozott idő lejárt	6	1	3	10
15. § (1) b) a köztisztviselő halála	-	-	-	-
15. § (1) c) a Ktv. alapján egyéb esetekben (pl. alapvizsga le nem tétele, vagyonyilatkozattételi kötelezettség nem teljesítése stb.)	1	1	-	2
15. § (1) d) hivatalvesztés fegyelmi büntetéssel	2	1	-	3
15. § (1) f) a 70. életév betöltésével	-	-	-	-

15. § (1) g) a prémiumévek programban történő részvétel, illetőleg különleges foglalkoztatási állományba helyezés esetén az erre vonatkozó külön törvény szabályai szerint	-	-	-	-
Megszűnések száma összesen:	9	4	7	15

Megszüntetés jogcíme	Érintett létszám (fő)			
	Bács-Kiskun megye	Békés megye	Csongrád megye	Összesen
14. § (2) végleges közigazgatási elhelyezéssel	2	-	1	3
14. § (4) a jegyző jogviszonyának fennállása alatt másik jegyzői állás betöltésére irányuló eredményes pályázatot nyújtott be és közszolgálati jogviszonyát - erre tekintettel - közös megegyezéssel szüntette meg	1	-	-	1
15. § (2) a) a felek közös megegyezésével	13	10	16	39
15. § (2) b) áthelyezéssel közalkalmazotti vagy hivatásos szolgálati jogviszonyt szabályozó jogszabályok hatálya alá tartozó szervekhez	2	4	3	8
15. § (2) c) lemondással	3	2	2	7
15. § (2) e) azonnali hatállyal a próbaidő alatt	-	1	8	9
A Ktv. 17. § szerint felmentéssel:				
17. § (1) a) a közigazgatási szerv hivatali szervezetében létszámcsökkentést kell végrehajtani és emiatt a köztisztviselő további foglalkoztatására nincs lehetőség	9	4	16	29
17. § (1) b) megszűnt a közigazgatási szervnek az a tevékenysége, amelynek körében a köztisztviselőt foglalkoztatták	-	-	-	-
17. § (1) c) átszervezés következtében munkaköre feleslegessé vált	3	-	2	5
17. § (1) d) a köztisztviselő nyugdíjasnak minősül	18	9	6	33
17. § (10) körjegyzőség alakulása kapcsán	1	-	-	1
17. § (2) a) a közigazgatási szerv jogutód nélkül megszűnik	-	-	1	1
17. § (2) b) a köztisztviselő feladatai ellátására alkalmatlan	-	-	-	-
17. § (2) c) a vezetői megbízás visszavonását követően más köztisztviselői munkakörben való továbbfoglalkoztatására nincs lehetőség	-	2	-	2
17. § (2) e) a rokkantsági nyugdíjjogosultság feltételeivel rendelkező köztisztviselő azt kérelmezi	1	1	-	2
Megszüntetések száma összesen:	53	33	54	140

Megszűnések, megszüntetések száma összesen:	62	36	56	155
--	-----------	-----------	-----------	------------

A megszűnések, megszüntetések jogcímenkénti arányairól általánosságban az állapítható meg, hogy elsősorban nagyrészt a természetes fluktuáció, a nyugdíjjogosultság megszerzése, illetve viszonylag jelentős mértékben még létszámcsökkentés következményei.

2. Az ellenőrzés során megállapított tapasztalatok

Az ellenőrzés alá vont szervek a vizsgálat lefolytatásához szükséges személyi anyagokat és egyéb iratokat a rendelkezésünkre bocsátották.

Megállapítottuk, hogy a közszolgálati jogviszony megszüntetésekhez kapcsolódó munkáltatói intézkedéseket minden esetben írásban dokumentálták, azok a személyi anyag részét képezik. A személyi anyagokban a személyi iratokat rendezetten, rendszerezetten, időrendi sorrendben lefűzve őrzik. A közszolgálati jogviszony megszüntetését megalapozó kérelmek vagy megállapodások a személyi anyagokban – néhány kivételtől eltekintve – megtalálhatók.

Az önkormányzati hivatalok mindegyike valamilyen informatikai programot használ a személyzeti iratok elkészítéséhez. Jellemzően az Intézményi Munkaügyi Információs Rendszer (IMI) elektronikus program került rendszeresítésre. A program előnyei mellett a felhasználók hangsúlyozták, hogy a rendszer csekély teret biztosít egy adott szövegrész

kibővítése, változtatása, esetleges törlése terén. Sok esetben ezzel magyarázták azt, ha a jogviszonyt megszüntető okiratokon tartalmi hiányosságokat tárt fel az ellenőrzés.

A vizsgálat során hiányosságként állapítottuk meg, hogy a megszüntető okiratokon tipikusan a pontos jogszabályhely vagy a jogorvoslati fórum pontos megjelölése, illetve esetenként az indokolás is hiányzott. A felmentések kapcsán a vizsgált hivatalok többsége a megszüntető okiratokon az átlagkereset helyett illetményt említett. Elmondásuk szerint az IMI rendszer nem engedi az átlagkereset feltüntetését megjeleníteni a megszüntető okiraton.

A rendszer fejlesztéséig azonban **jó gyakorlatnak tartjuk** azt, hogy külön szerkesztett munkáltatói intézkedéseket hoznak a munkáltatók, mellyel lehetővé teszik egy intézkedésben valamennyi járandóságról történő rendelkezést, a jogszabályi hivatkozások pontos megjelölését és a részletes indokolás is.

A közszolgálati jogviszonyt megszüntető intézkedések vizsgálata során kiemelt figyelmet fordítottunk a valódiság, okszerűség és írásbeliség hármass követelményének való megfelelésre. Megállapítottuk, hogy a megszüntetések indokolásában a megszüntetés alapjául szolgáló körülményre hivatkozás történt (pl. képviselő-testületi határozat, nyugdíjjogosultság megszerzését igazoló okmány, stb.). Azonban a nyugdíjjogosultság megállapításáról szóló dokumentumot nem minden esetben találtuk a személyi anyagok között.

A megszüntető okiratok között akadtak olyanok is, ahol a munkáltató nem indokolta intézkedését. *A munkáltatói intézkedések minden esetben valamely jogszabályhelyhez kötődnek*, így az intézkedések alapjául és indokául szolgálnak még abban az esetben is, ha a felek között közös megegyezés jön létre a jogviszony megszüntetésével kapcsolatban, esetleg a próbaidő alatt azonnali hatállyal szünteti meg valamelyik fél a jogviszonyt. Ennek mellőzhetetlenségére a helyszíni ellenőrzések során is felhívtuk a figyelmet.

A munkáltatói intézkedések tanúsága szerint a megszüntetéssel kapcsolatos határidőket általában betartották.

A felmentések során minden egyes alkalommal jogszerűen és pontosan került sor a felmentési idő meghatározására. Minden egyes esetben a munkáltatók legalább a felmentési idő felére, de gyakran a felmentési idő teljes tartamára mentesítették a köztisztviselőket a munkavégzés alól.

A felmentésre került köztisztviselőket a közszolgálati jogviszonyt megszüntető okiratban nem minden esetben nyilatkoztatták a tartalékállományba helyezés elfogadásáról.

Azon személyek, akik közszolgálati jogviszonyuk megszüntetésével végkielégítésre váltak jogosulttá, azok számára a végkielégítés minden esetben megállapításra került. A végkielégítésre jogosító közszolgálati jogviszonyban töltött idők számítása alapjául szolgáló iratok a személyi anyagban megtalálhatók voltak. Az ellenőrzött személyeknél a végkielégítésre jogosító idő számítása a törvény szabályainak megfelelően történt, amely alapján a végkielégítés mértékének meghatározása is jogszerű volt.

A megszüntetésekhez kapcsolódóan a köztisztviselő és a munkáltató számára törvényben biztosított garanciális feltételek meglétét az egyes megszűnési jogcímekhez kapcsolódó munkáltatói intézkedések ellenőrzése során vizsgáltuk.

A létszámleépítések kapcsán minden egyes munkáltató külön figyelmet fordított arra, hogy a felmentés során írásba foglalják az alapul szolgáló képviselő-testületi határozat rendelkezéseit.

A felmentettek közül 6 fő élt a munkáltató felajánlása alapján a **prémiumévek programban történő részvétel** lehetőségével.

Az ellenőrzés során megállapítottuk, hogy 2 esetben a felmentéshez kapcsolódóan olyan köztisztviselők részére ajánlották fel a 2004. évi CXXII. törvény (Péptv.) alapján a prémiumévek programot és helyezték a prémiumévek program hatálya alá, akik születési idejük alapján (1954-ben születtek) *erre nem voltak jogosultak*.

Az 1954-ben született köztisztviselő csak 2009-ben szerezne jogosultságot a prémiumévek programba való belépésre, mivel az előrehozott öregségi nyugdíjkorhatárt 2014-ben (60 éves korában) éri el és az ebből visszszámított 5 évvel korábbi időpont 2009-ben lenne esedékes. 2007. évben utoljára az 1953. évben születettek részére lehetett felajánlani a prémiumévek programban való részvétel lehetőségét. A törvénysértés orvoslására javasoltuk a köztisztviselők prémiuméves jogviszonyának haladéktalan megszüntetését és eredeti közszolgálati jogviszonyuk azonnali helyreállítását, melynek a munkáltatók haladéktalanul eleget is tettek.

További két esetben pedig megszüntető munkáltatói intézkedés meghozatala nélkül került sor a prémium évek programba helyezésre, arra való hivatkozással, hogy mindkét köztisztviselő megfelelt a programban való részvétel feltételeinek.

A vizsgálat ezt kifogásolta és a jegyzőkönyvben részletesen kifejtette a megszüntető munkáltatói intézkedés meghozatalának szükségességét. Jegyzőkönyvünk erre vonatkozó megállapítására az érintett munkáltató észrevételt tett.

Többször találkoztunk olyan esettel, ahol „összemoszták” a jogalkalmazók a Ktv.-nek a jegyzőkre és az egyéb köztisztviselőkre vonatkozó szabályait. Jegyzői munkahelyváltás kapcsán sor került a Ktv. 14. § (2) bekezdésének (végleges közigazgatási elhelyezés) és 15. § (2) b) pontja (áthelyezéssel közalkalmazotti vagy hivatásos szolgálati jogviszonyt szabályozó jogszabályok hatálya alá tartozó szervekhez) alkalmazására is. Ennek törvényellenességére már a Hivatali Tájékoztató 2008. évi 9. számában is felhívtuk a figyelmet. A Miniszterelnöki Hivatal részére készített Összefoglaló jelentésünkben pedig javaslatot tettünk a jegyzői jogviszony önálló fejezetben való szabályozására a következő Ktv.-módosítás alkalmával.

A nyugdíjasnak minősülő köztisztviselők jogviszonyának megszüntetése esetén a megvizsgált munkáltatói intézkedésekből megállapítottuk, hogy a köztisztviselőket a felmentési idő teljes idejére mentesítették a munkavégzési kötelezettség alól. A járandóságok meghatározásánál minden munkáltató figyelemmel volt a köztisztviselőket nyugdíjazáskor megillető kedvezményes jubileumi jutalomra vonatkozó törvényi szabályozásra is.

Figyelemmel voltak minden esetben a Ktv. 19. § (2) g) pontja szerinti rendelkezésre, miszerint ha a köztisztviselő életkora a felmentési idő kezdetekor az öregségi nyugdíjkorhatárt megelőző öt éven belülre esett, akkor végkielégítése további négy havi illetménye összegével emelkedett.

A vizsgálat során megállapítottuk, hogy kétféle gyakorlat alakult ki az önkormányzatoknál arra nézve, hogy hogyan dokumentálják a munkakör átadás-átvételi jegyzőkönyveket. Egyik esetben (a vizsgált hivatalok többségében) a átadás-átvételéről szóló jegyzőkönyvet nem a személyi anyagban, hanem külön iktatva tartják nyilván, míg a másik esetben a munkakör átadás-átvételéről szóló dokumentum a személyi anyag részét képezi.

A Ktv. szerint az átadás-átvételi irat nem tekinthető a személyi anyag részének, de jó gyakorlatnak tartjuk azt az eljárást, hogy a személyi anyagba egy példányt (akár másolatban) lefűznek, hiszen az az adott köztisztviselő munkavégzésének a lezárását jelenti.

Sok településen viszont egyáltalán nem került sor a munkakörök átadás-átvételére. Több hivatal Közszolgálati Szabályzata nem is tartalmaz erre irányuló részletes rendelkezést.

Az önkormányzati hivataloknál a vizsgált időszakban a közzolgálati jogviszony megszüntetésével kapcsolatban panasz egy esetben merült fel. Egy nyugdíjasnak minősülő köztisztviselőt a jegyző a felmentési ideje alatt fegyelmi eljárás lefolytatása nélkül megrovásban részesített, mely eljárást és döntést a köztisztviselővel nem közölt.

A Ktv. 51. § (2) bekezdése alapján a megrovás fegyelmi büntetés fegyelmi eljárás lefolytatása nélküli kiszabásának elengedhetetlen feltétele, hogy a kötelezettségszegést a köztisztviselő elismerje. Ez ebben az esetben nem történt meg. A köztisztviselő csak a polgármesternek a történekről írt jelentése után kapta kézhez az ellene megállapított büntetésre vonatkozó munkáltatói intézkedést. A döntés ellen a köztisztviselő keresetet nem terjesztett elő.

Bírósági eljárás kezdeményezésére a vizsgált időszakban 8 esetben került sor. Mindegyik eljárás a köztisztviselők keresetével indult. Egy esetben került sor a perre a közzolgálati jogviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása miatt, egyéb esetekben pedig inkább vitás elszámolás volt az alapja a bíróság eljárásának (pl.: 13. havi illetmény időarányos kifizetésének elmaradása, szemüveg költségtérítés megfizetése, vitatott szabadságmegváltás). Általában peren kívüli egyezség született, vagy a köztisztviselő javára ítélt a bíróság.

3. Összegzés

Összességében a közzolgálati ellenőrzés során azt tapasztaltuk, hogy a Ktv. közzolgálati jogviszony megszűnésére, megszüntetésére vonatkozó rendelkezései a régióban vizsgált önkormányzati hivatalokban – egy-egy komoly jogszabálysértéstől eltekintve – kellő hatékonysággal érvényesülnek.

A munkáltatói jogkört gyakorló jegyzők, körjegyzők figyelemmel kísérik a törvény szabályozását, annak módosulásait és megfelelően alkalmazzák azokat.

A közzolgálati ellenőrzést a vizsgált hivatalok pozitívan értékelték. A vizsgálatok során feltárt hiányosságokra vonatkozó észrevételeinket, javaslatainkat – egy kivétellel – elfogadták.

Összeállította:

Dr. Lőrincsik Péter

Koordinációs és Szervezési Főosztály

Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói

Fellebbezés nem ügyfél, illetve arra nem jogosult által történő előterjesztése esetén követendő eljárás

A fellebbezési eljárásra vonatkozó szabályokat a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 104-105. §-ai tartalmazzák. A Ket. alapján a hatóság a megtámadott döntést a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően kijavíthatja, kiegészítheti, módosíthatja vagy visszavonhatja. Amennyiben döntését fenntartja, a fellebbezést az ügy összes iratával a fellebbezési határidő leteltétől számított nyolc napon belül fel kell terjesztenie a fellebbezés elbírálására jogosult szervhez.

Az I. fokon eljáró hatóságnak ezen eljárást megelőzően azonban vizsgálnia kell, hogy a fellebbezést az **arra jogosult terjesztette-e elő**. A Ket. 40. § (1) bekezdése szerint, ha a jogszabály nem írja elő az ügyfél személyes eljárását, helyette meghatalmazottja is eljárhat, ebben az esetben azonban a hatóságnak vizsgálnia kell a meghatalmazott képviseleti jogosultságát.

Ha a fellebbezéshez nem csatolták a képviseleti jogosultság igazolását bizonyító iratot, a hatóság azonban szükségesnek tartja ennek igazolását, fel kell hívni a jogorvoslati kérelem benyújtóját képviseleti jogosultságának igazolására. Csak akkor van lehetősége az I. fokon eljáró hatóságnak a kifogásolt döntés saját hatáskörben történő orvoslására, illetőleg döntése fenntartása esetén és az ügy felettes hatóságához történő továbbítására, amennyiben az eljáró személy képviseleti jogosultságát megfelelően igazolja.

Abban az esetben, ha a fellebbezést előterjesztő képviseleti jogosultságát nem, vagy nem megfelelő módon igazolja, vagy nem alkalmas az ügyben a képviselet ellátására, illetve a képviseletet jogszabályi felhatalmazás nélkül, rendszeresen, anyagi haszonszerzésre törekedve kívánja ellátni, a hatóságnak a Ket. 40. § (4) bekezdésében foglaltak szerint **az I. fokú hatóságnak vissza kell utasítania a meghatalmazott eljárását** és fel kell hívnia az ügyfelet, hogy járjon el személyesen, vagy gondoskodjék a képviselet ellátására alkalmas, írásbeli meghatalmazással rendelkező képviselőről.

Más a helyzet azokban az esetekben, amikor a fellebbezést előterjesztő **nem minősül az adott ügyben ügyfélnek** (pl. az ügyben nem érintett személy, szakhatóság, szakértő, stb.). Ilyen esetben az I. fokú hatóságnak – a fellebbezési határidő leteltétől számított 8 napon belül – fel kell terjesztenie a jogorvoslati kérelmet és az ügyben keletkezett I. fokú közigazgatási iratokat a **fellebbezés elbírálására jogosult szervhez**, mely a fellebbezési kérelmet – a Ket. 104. § (2) bekezdése alapján – **érdemi vizsgálat nélkül végzéssel elutasítja**.

Készítette:

Prikkelné Fekete Erika
Szociális és Gyámhivatal
Bács-Kiskun Megyei Kirendeltség

Szociális ellátással kapcsolatos határozatok Ket. megfeleléségi vizsgálata

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (1) bekezdés dd) és de) pontjai alapján a határozatnak tartalmaznia kell

1. az eljárási költségek viseléséről szóló döntést,
2. a kötelezettség teljesítésének határnapját vagy határidejét és az önkéntes teljesítés elmaradásának jogkövetkezményeit.

A szociális hatósági tevékenység ellenőrzése, illetve a II. fokú hatósági ügyintézés kapcsán megállapítottuk, hogy Bács-Kiskun megyében a döntések jelentős része nem felel meg maradéktalanul fenti jogszabályi előírásnak.

1. A határozatok nem tartalmazzák az eljárási költségek viseléséről szóló rendelkezést. Tekintettel arra, hogy a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 16. §-a, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 33. § (2) bekezdés 5. pontja alapján ezek az eljárások költség- és illetékmentesek, a határozat rendelkező részének tartalmaznia kell ennek megállapítását, az indokolásban pedig szükséges az erre vonatkozó jogszabályhelyek feltüntetése.

2. A jogosultságot megállapító határozatokban fel kell hívni a jogosult figyelmét kötelezettségeire, illetve a teljesítés határidejére is. Ennek az előírásnak a megfogalmazása a határozatokban eltérő módon történik, egyes esetekben hiányzik a teljesítési határidő megjelölése is. Az Szt. 18. §-ában szabályozott jogosulatlanul igénybe vett ellátás megtérítésének elrendelésére csak abban az esetben van lehetőség, amennyiben az ellátás jogosulatlan igénybevétele rosszhiszeműen történt. Nem bizonyítható az ügyfél rosszhiszeműsége, amennyiben a határozatban a jogosult kötelezettségeinek és a teljesítés határidejének megjelölése nem megfelelően történik. Egyes esetekben a bejelentési kötelezettség teljesítésének előírása példalózó felsorolást tartalmaz, így előfordulhat, hogy az ügyfél tévesen értelmezi azt, és csak az abban konkrétan felsorolt körülmények változása esetén jelenti be a változást. Célszerű ezért az Szt. 9. §-ában megfogalmazott azon előírás határozatba történő foglalása, miszerint a szociális ellátásban részesülő a jogosultság feltételeit érintő lényeges tények, körülmények megváltozásáról 15 napon belül köteles értesíteni az ellátást megállapító szervet.

A pénzbeli és a természetbeni szociális ellátásokat megállapító határozatokban ezen túl szükséges határidő megjelölésével felhívni a jogosult figyelmét további kötelezettségeire is. Különösen a rendszeres szociális segély esetében van ennek különös jelentősége, ugyanis az együttműködési kötelezettség súlyos megszegésének eseteit a törvényi rendelkezésen kívül a képviselő-testület rendeletében is meghatározhatja, az együttműködési kötelezettség megszegésének, illetve súlyos megszegésének pedig következményei vannak.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet 17. § (2) bekezdése azt is előírja, hogy a nem foglalkoztatott személy esetében a rendszeres szociális segély megállapításáról szóló határozatban rendelkezni kell

- a) az együttműködési kötelezettség tartalmi elemeiről,
- b) arról, hogy a nem foglalkoztatott személy a határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül köteles az együttműködésre kijelölt szervnél megjelenni, valamint
- c) az együttműködés hiányának az Szt. szerinti következményeiről.

Abban az esetben, ha a teljesítési határidő előírása a jogerőre emelkedés napjához kötött, nem elegendő a jogerőre emelkedés napjának az irattári példányon való feltüntetése, ennek időpontjáról – a kötelezettség határidőben történő teljesítése céljából – a jogosultat is értesíteni kell.

A részletes, mindenre kiterjedő tájékoztatás azért is elengedhetetlen, mert csak így teljesülhet maradéktalanul a Ket. 5. § (1) bekezdésében meghatározott alapelv, miszerint a közigazgatási hatóságnak az ügyfél és az eljárás más résztvevője számára biztosítani kell, hogy jogaikról és kötelezettségeikről tudomást szerezzenek.

Készítette:

Prikkelné Fekete Erika
Szociális és Gyámhivatal
Bács-Kiskun Megyei Kirendeltség

Szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezése

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és a falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről, továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről szóló 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szmr.) rendelkezései alapján járnak el a működést engedélyező szervek (városi jegyző, szociális és gyámhivatal, valamint a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal) a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezése, a működési engedély módosítása, illetve az ismételt engedélyezési eljárás során.

Eddigi tapasztalataink azt mutatják, hogy a működési engedélyezési eljárást kezdeményező fenntartók nincsenek teljes mértékben tisztában az engedélyezési eljárás folyamatával, annak időtartamával, így az esetek többségében szinte az utolsó pillanatban nyújtják be kérelmüket. A működést engedélyező jegyzők tevékenységének vizsgálata során tapasztaltuk, hogy nem egy esetben a fenntartó január 1-jével kérte az ismételt működési engedély kiadását, de kérelmét december 20-a körül nyújtotta be figyelmen kívül hagyva az Szmr. 2/B. § (1) bekezdését, mely szerint a szociális szolgáltató működésének engedélyezése esetén az eljárási határidő 30 nap.

Az Szmr. hatályos rendelkezései alapján új működési engedély kiadásakor, illetve az ismételt működési engedélyezési eljárás során a szociális alapszolgáltatásra vonatkozó szakmai programot és annak mellékleteit az illetékes módszertani intézmény a városi jegyző megkeresésére 30 napon belül véleményezi. Ebben az esetben lehetőség van a szakvélemény megérkezéséig az eljárás felfüggesztésére.

Jellemzően a fenntartók kérelmükhöz nem csatolják a jogszabály által előírt valamennyi mellékletet, illetve a szakmai program véleményezését követően annak átdolgozására volt szükség, ezért az eljárás során hiánypótlásra kellett őket felhívni.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 33. § (3) bekezdésének c) és e) pontja értelmében a hiánypótlás és az eljárás felfüggesztésének időtartama az ügyintézési határidőbe nem tartozik bele, így a 30 napos ügyintézés ténylegesen 60 napig is eltarthat.

A működést engedélyező szervnek az eljárás során be kell szereznie továbbá

- nem állami fenntartók esetén az adóhatóság (települési önkormányzat jegyzője, APEH, Vám- és Pénzügyőrség) igazolását arról, hogy a fenntartónak nincs lejárt köztartozása,
- étkeztetés szociális alapszolgáltatás esetén az ÁNTSZ illetékes kistérségi intézetének a közegészségügyi követelmények teljesítését igazoló előzetes szakhatósági hozzájárulását,
- falugondnoki (tanyagondnoki) szolgálat és támogató szolgáltatás engedélyezése esetén a közúti közlekedési nyilvántartásból a gépjármű forgalmi engedélyében szereplő adatokat,
- nappali intézmény esetén az ÁNTSZ illetékes kistérségi intézete, az illetékes tűzoltó-parancsnokság, illetve az illetékes építésügyi hatóság szakhatósági előzetes hozzájárulását. A szakhatóságoknak a megkeresést 15 napon belül kell teljesíteniük.

Fentiek alapján megállapítható, hogy szociális alapszolgáltatás esetén a működési engedély, illetve ismételt működési engedély kiadása vagy a működési engedély módosítása iránti kérelmet legalább másfél-két hónappal a szolgáltatás beindításának tervezett időpontja előtt kell benyújtani a működést engedélyező szervnél.

Újonnan induló **bentlakásos szociális intézmény** működési engedélyének kiadása két szakaszban történik. Az elvi működési engedély kiadására az Szmr. 60 napot ad. Szintén 60 napot ad az Szmr. az intézmény ismételt működési engedélyezésére.

Új működési engedély kiadása és ismételt működési engedélyezés esetén az intézmény szakmai programját és mellékleteit az illetékes módszertani intézmény 30 napon belül szakértőként véleményezi. Ebben az esetben is lehetőség van az eljárás felfüggesztésére és az eljárás felfüggesztésének időtartama nem számít bele az ügyintézési határidőbe.

Integrált intézmény esetén a szolgáltatások nyújtása több ellátotti csoport (idősek, fogyatékosok, szenvedélybetegek, hajléktalanok) részére is történhet, így a szakmai program és mellékleteinek véleményezésére a Dél-alföldi Regionális Módszertani Intézmény több (maximum 5) konzorciumi partnerét is ki kell rendelni végzéssel. Ebben az esetben több szakvélemény készül és a szakvélemények elkészítésére a szakértőknek 30 nap áll a rendelkezésükre. Az eljárás felfüggesztése az utolsó szakvélemény megérkezéséig tart.

A regionális módszertani intézménnyel, illetve konzorciumi partnereivel folytatott értekezleten arra az álláspontra jutottunk, hogy a szakmai program bármely hiányossága esetén még a szakvéleményezés során a fenntartóval felveszik a kapcsolatot a szakmai program és mellékletei hiányosságainak megszüntetése érdekében.

Az eljárás kezdetén ezekben az esetekben is gyakran hiánypótlásra kell felszólítani a fenntartót, mert hiányos az előterjesztett kérelem. Az egyik leggyakoribb probléma, hogy a szakmai programot és mellékleteit nem a kellő példányszámban terjeszti elő a kérelmező, így nem lehet azonnal intézkedni a módszertani konzorciumi partnerek szakértőként történő kirendeléséről.

További hiányosság, hogy kevés példányban érkezik meg a fenntartó írásbeli hozzájárulása az adóhatósági igazolások beszerzéséhez.

Bentlakásos intézmény részére új működési engedély kiadásakor kötelező az illetékes szakhatóságok (ÁNTSZ, tűzoltóság, építésügyi hatóság) megkeresése. Az ismételt működési engedélyezési eljárás során is szükséges valamennyi szakhatóság megkeresése, ha az intézmény székhelye, telephelye megváltozik, vagy a fenntartó az általa biztosított ellátásba az intézmény elhelyezésére korábban nem szolgáló épületet (épületrészt) kíván bevonni.

Amennyiben az emelt szintű férőhelyek száma emelkedik, illetve a férőhelyek, időszakos férőhelyek száma egy éven belül 5 %-ot meghaladó mértékben emelkedik. A szakhatóságok a megkeresést 30 napon belül teljesítik.

Fentiek alapján látható, hogy az esetleges hiánypótlási felhívás, majd a szakmai program szakértői véleményezése miatt a 60 napos ügyintézési határidő ebben az esetben is meghosszabbodhat.

Az alábbiakban felhívjuk a fenntartók figyelmét a működési engedélyek módosításának és ismételt kiadásának eseteire külön a szociális szolgáltatások és külön a szociális intézmények esetében.

Az Szmr. 2/C. § (1) bekezdése szerint **szociális szolgáltató** esetén a fenntartó 8 napon belül köteles kérni a működési engedély módosítását, ha

- a fenntartó neve, székhelye, adószáma,
- a szolgáltató – ellátottak számára nyitva álló – helyiségeinek címe,
- az ellátási, elsődleges ellátási terület,
- az ellátási szerződésbe foglalt adat(ok),
- a szolgáltató neve, székhelye

megváltozik.

Az Szmr. 2/C. § (2) bekezdése alapján szociális szolgáltató esetén a fenntartó köteles a működési engedélyt ismételten kérelmezni, ha a szolgáltató más szociális szolgáltatást kíván nyújtani, mint amelyre a működési engedély feljogosítja.

Az Szmr. 8. § (1) bekezdése alapján a működést engedélyező szerv **a szociális intézmény** működési engedélyét módosítja, ha

- a) a fenntartó neve, székhelye, adószáma megváltozik,
- b) a szociális intézmény neve, személyes gondoskodást nem nyújtó székhelye vagy ellátási területe megváltozik,
- c) a férőhelyek, illetve az időszakos férőhelyek száma csökken, illetve egy éven belül öt százalékot meg nem haladó mértékben emelkedik,
- d) az emelt szintű férőhelyek száma csökken,
- e) a külső férőhelyek száma megváltozik,
- f) az ellátási szerződés adatai megváltoznak,
- g) a 8/A. § (6) bekezdésének *b)* pontja szerinti időtartam megváltozik.

Az intézmény működésének engedélyezését ismételten kérelmezni kell, ha

- a) a fenntartó megváltozik,
- b) a szociális intézmény személyes gondoskodást nyújtó székhelye, telephelye megváltozik,
- c) a férőhelyek, illetve az időszakos férőhelyek száma egy éven belül öt százalékot meghaladó mértékben emelkedik,
- d) az emelt szintű férőhelyek száma emelkedik,
- e) a szociális intézmény más szociális szolgáltatást kíván nyújtani, mint amit a működési engedélyében szereplő Szt. szerinti besorolása ellátási forma és típus szerint lehetővé tenne,
- f) az Szt. 85/C. § (1) bekezdésének b)-d) pontja szerinti integráció formája megváltozik,
- g) az ellátásba a fenntartó az intézmény elhelyezésére korábban nem szolgáló épületet (épületrészt) kíván bevonni,
- h) a külső férőhelyeket a fenntartó korábban erre a célra nem használt lakásban (lakrészben) kívánja kialakítani.

Javasoljuk a fenntartóknak, hogy a szociális szolgáltatásaik, illetve szociális intézményeik bármilyen módon történő átszervezését megelőzően vegyék fel a kapcsolatot a működést engedélyező szervvel előzetes egyeztetés érdekében. Az utóbbi időben többször került sor ismételt működési engedélyezésre a fenntartó megváltozására tekintettel. Ezen eljárásoknál különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a fenntartó a kérelmet a működést engedélyező szervnél minimum 60 nappal a fenntartóváltás előtt terjessze elő, hiszen a szakmai program és mellékleteinek szakértői véleményezése és nem állami fenntartó esetén az adóhatósági igazolások beszerzése hosszabb időt vesznek igénybe.

Az Szmr. kimondja, hogy a működési engedély alapjául szolgáló lényeges körülmények megváltozását a fenntartó köteles bejelenteni a működést engedélyező szervnek. Ide tartozik például, ha új intézményvezetőt alkalmaz a fenntartó, egy esetleges telekrendezés miatt megváltozik a szolgáltató, illetve az intézmény címe stb. Tapasztalataink azt mutatják, hogy ezekről a változásokról csak az évente, illetve két évente lefolytatandó szakmai ellenőrzések során értesül a működést engedélyező szerv.

Készítette:

Tihanyi Judit

Szociális és Gyámhivatal
Bács-Kiskun Megyei Kirendeltség

2009. január 1-jétől bekövetkező változások

2009. január 1-jétől a *támogató szolgáltatások, közösségi ellátások és az alacsonyküszöbű szolgáltatások* már nem kötelezően ellátandó feladatai a helyi önkormányzatoknak. Ezeket az alapszolgáltatásokat pályázat alapján három évre kiválasztott és szektorsemleges, teljesítményarányosan finanszírozott szolgáltatók látják el. A pályázatok beadási határideje már lejárt (2008. szeptember 1-je volt), azonban a szerződéskötéshez **2008. november 30-ig kell a pályázóknak jogerős működési engedéllyel rendelkezniük.**

▫ **Működési engedély módosítása:**

Egy fenntartó azonos vagy részben azonos ellátási területen szolgáltatásonként egy szolgáltató támogatására nyújthatott be pályázatot. Támogató szolgáltatás, illetve közösségi alapellátások esetén egy kistérségben egy fenntartó szolgáltatásonként egy szolgáltató támogatására lesz jogosult, arra nyújthatott be pályázatot. A fenntartó ugyanarra a szolgáltatásra nem nyújthatott be pályázatot, ha azonos vagy részben azonos ellátási területen vagy támogató szolgáltatás, illetve közösségi alapellátások esetén ugyanabban a kistérségben az általa fenntartott másik szolgáltató támogatására már rendelkezik finanszírozási szerződéssel.

Ezen szabály következtében várható, hogy több szolgáltató az ellátási terület vonatkozásában a működési engedély módosítását fogja kérni, ezen esetben a működési engedélyt módosítani kell az Szmr. rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával az ellátási terület megváltozása miatt.

▫ **Működési engedély visszavonása:**

Több szolgáltató fenntartója döntött vagy dönt úgy, hogy 2009. január 1-jétől nem kíván az új rendszerben részt venni és ezért megszünteti a szolgáltatást.

Ezen esetekben a működési engedélyt vissza kell vonni. Azonban az eljárások során figyelemmel kell lenni arra, hogy állami avagy nem állami, egyházi fenntartó kéri az engedély visszavonását.

Az Szmr. rendelkezései ugyanis különböznek.

Az Szmr. 2/E. § (1) bekezdés alapján a szociális szolgáltató működési engedélyét a városi jegyző visszavonja, ha

„a) a fenntartó felhagy a szolgáltató működtetésével”.

Ezen esetben az Szt. 92. § (2) bekezdés előírásai irányadóak a hatóság előtti eljárásban, azaz vizsgálni kell, hogy a helyi önkormányzat rendeletben hogyan szabályozza az ellátás megszüntetésének az eseteit és módjait.

Más a szabály nem állami, egyházi fenntartású szolgáltatás esetében. A nem állami és az egyházi fenntartó a szolgáltató működtetésével csak akkor hagyhat fel, ha ezt a szándékát közli

- a) az ellátottakkal, illetve azok törvényes képviselőivel,
- b) az ellátásért felelős települési önkormányzat jegyzőjével,
- c) a városi jegyzővel,
- d) normatív állami hozzájárulásban részesülő szolgáltató esetén az Igazgatósággal.

A működést **a közlés időpontjától számított legalább negyvenöt nap elteltével lehet megszüntetni, kivéve, ha a fenntartó az ellátottakról azt megelőzően megfelelően gondoskodik.**

(Az Szt. 120. §-ában szabályozott ellátási szerződés alapján működő szociális szolgáltató megszüntetése az ellátási szerződésben foglaltak szerint történik.)

Az eljárás során tehát figyelemmel kell lenni ezen előírásokra, a működési engedély visszavonása esetén **vizsgálni kell, hogy a garanciális szabályoknak a nem állami, egyházi fenntartó eleget tesz-e.**

▫ **Működési engedély visszavonása integráció miatt:**

A jogszabály támogatja a támogató szolgáltatások összevonását. Az a pályázaton nyertes fenntartó, amely 2008. július 2-án több támogató szolgáltatást tart fenn, és vállalja, hogy ezek közül egyet vagy többet 2008. december 31-ig összevonással megszüntet, továbbá vállalja a pályázatban szereplő szolgáltató kötelezően teljesítendő feladatmutatójának arányos megemelését, a 2009-2011. közötti finanszírozási időszakban legfeljebb két megszüntetett szolgáltató után járó alaptámogatásra is jogosult.

Ehhez a támogatáshoz szükséges, hogy a fenntartó a fenntartó vállalja a pályázatban szereplő szolgáltató kötelezően teljesítendő feladatmutatójának arányos megemelését is.

Integráció miatti működési engedélyek visszavonására a közösségi ellátások területén is sor kerülhet. Azonban itt az összevonás nem jár a többlettámogatással.

Jogszabályi háttér: a támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről szóló 191/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet.

Készítette:

Dr. Németh Gabriella
Szociális és Gyámhivatal

Ideiglenes működési engedélyek felülvizsgálata

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és a falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről, továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről szóló 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szmr.) rendelet módosításáról szóló **353/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet 18. § (5) bekezdése** előírja, hogy a működést engedélyező szerv **2008. december 31-ig felülvizsgálja** az ideiglenes működési engedélyeket azon szociális szolgáltatók, intézmények esetében, amelyek 2007. december 31-én – 2012. december 31-ét megelőzően érvényét veszítő – **ideiglenes működési engedéllyel rendelkeztek**.

Amennyiben a – jelenleg ideiglenes engedéllyel működő – szociális szolgáltató(k), intézmény(ek) **megfelel(nek)** a **határozatlan idejű** működési engedély kiadásához szükséges feltételeknek, annak **kiadását kell kérelmezni** indokolással együtt, továbbá a feltételek teljesülését igazoló dokumentumok becsatolásával.

Amennyiben **nem felel meg** a szolgáltató vagy intézmény a határozatlan idejű működési engedély kiadáshoz szükséges feltételeknek, de a szolgáltatást, ellátást a fenntartó továbbra is biztosítani kívánja, **az ideiglenes működési engedély** kiadásához szükséges beszerezni az Szmr. 15. § (3) bekezdés szerinti – az illetékes jegyző által kiállított – nyilatkozatot arról, hogy az ideiglenes működési engedély kiadása ellátási érdekből indokolt. A legfeljebb 2012. december 31-ig érvényes ideiglenes engedélyt kiadó határozatban a hatóság rendelkezik a határozatlan idejű működési engedély kiadásának feltételeiről, valamint intézkedési terv készítését írja elő a fenntartó részére. Az intézkedési tervben leírt feladatok teljesülését a működést engedélyező hatóság évente ellenőrzi.

A felülvizsgálat tárgyát képező ideiglenes működési engedélyek érvényessége a felülvizsgálat idejéig meghosszabbik.

Készítette:

Szirmainé Szerencsés Kata
Szociális és Gyámhivatal

Szakmai továbbképzés – 2008. október 16. – FSZH

A II. fokú hatóság feladatai a szociális törvény szerinti havi rendszeres szociális ellátásokkal kapcsolatban

A szociális biztonsági rendszer utolsó láncszemei ezek, melyek célja a szegénység kezelése, a kirekesztődés megelőzése és a rászorultsági elv érvényesítése a függő helyzet erősítése nélkül. Jellemző az állami és önkormányzati szerepvállalás kettőssége.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) szerinti pénzbeli és természetbeni ellátások rendszere I. fokon megkívánja a hatáskörök pontos elhatárolását:

1. államigazgatási hatósági ügy (jegyző):

időskorúak járadéka, rendszeres szociális segély, alanyi és magasabb összegű ápolási díj, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

2. önkormányzati hatósági ügy (képviselő testület vagy polgármester):
lakásfenntartási támogatás, méltányossági ápolási díj, átmeneti segély, temetési segély, köztemetés, adósságkezelési támogatás.

A jövedelem hiányát kompenzáló ellátások lényegi jellemzőiből kiragadva néhány:

- Előzetes becslések alapján hosszútávon az időskorú járadékosok, a rendszeres szociális segélyezettek és az ápolási díjat igénylők száma is növekedni fog.
- Elbírálásuknál figyelemmel kell lenni arra, hogy a segélyezés alapegysége nem ugyanaz.
- A rendszeres szociális segély esetében a rendszerbe való beengedés feltételeinek vizsgálata. Az egyes jogcímek elhatárolása. A támogatott álláskeresők hosszútávon ki fognak innen kerülni – lsd.: Út a munkához program.
- Az együttműködési kötelezettség előírása, mellyel I. és II. fokon is sok a probléma.
- Az ápolási díj melletti munkavégzés kérdése, annak mikéntje és időtartama, valamint az intézményi tartózkodás kérdése.

Út a munkához program

Célja a segélyezés körüli társadalmi feszültség és a társadalmi igazságérzet szem előtt tartásával, hogy a munkára képesek munkát végezzenek, a ténylegesen rászorulók pedig megfelelő ellátásban részesüljenek.

A támogatási rendszer átalakításakor a munkavállalásra való ösztönzés mellett fontos, a segéllyel való visszaélés szigorúbb szankcionálása és a munkaerőpiacra való visszatérés szociális szolgáltatásokkal való támogatása. Ehhez szükséges a rendszeres szociális segélyezés rendszerének átalakítása, pl.: közfoglalkoztatás hiányában rendelkezésre állási támogatásra való jogosultság megállapítása.

Ennek konkrét feltételei lesznek, pl.: az együttműködési kötelezettség. Fix összegű ellátást fog eredményezni, mely a család létszámától függetlenül a minimálnyugdíj összegével egyezik meg. Az együttműködési kötelezettség hiányához kapcsolódó szankciók is részletes szabályozást nyernek.

A közfoglalkoztatásban való részvétel kötelezettsége alól mentesülő személyi kör rendszeres szociális segélyezett marad, illetve alkalmazásra kerül a szociális munka eszköztára.

A program megvalósítását segítő további intézkedések:

- egységes foglalkoztatási-szociális adatbázis létrehozása,
- közfoglalkoztatási terv készítése,
- járulékmentesség biztosítása 3 éven keresztül azoknak a munkaadóknak, akik hátrányos helyzetű kistérségben lakó segélyezettet foglalkoztatnak,
- foglalkoztatási paktum létrehozása kistérségi szinten.

Finanszírozása a meglévő források átrendezését kívánja.

A közgyógyellátás kérdéskörében a 2006. július 1-jétől használatban lévő keretes rendszerre vonatkozó szabályozást tekintettük át. Fontos alapelveként kerültek meghatározásra:

- a tényleges rászorultság érvényesítése,
- az egyéni szükséglet előtérbe helyezése,
- a célzottság javítása,
- a kiadások szinten tartása.

Az előadó részletezte, és egyúttal értelmezte is az egyéni és az esti gyógyszerkeretet és annak összegét, valamint a gyógyszer és gyógyászati segédeszköz ellátás kérdéskörét, továbbá az eljárás szereplőinek – beteg/ügyfél, háziorvos/szakorvos, jegyző/szociális és gyámhivatal, MEP/OEP, patika – szerepét.

A közgyógyellátás mostani rendszere beállni látszik, de a jelentős mértékű tapasztalat hiánya miatt sem indokolt a mélyreható változtatás. Pillanatnyilag két fontos, és az érintettek viszonylag széles rétegét érintő kérdésben van tervbe véve módosítás:

- a gyógyító ellátás költségének újragondolása a méltányossági jogcímen megállapítható ellátásra való jogosultság újragondolása során, valamint
- a gyógyszerek közgyógyellátás jogcímén való rendelkezésének megteremtése terápiaváltás esetén, ha a gyógyszerköltség változása a havi 1.000,- Ft-ot nem éri el.

Ezek a változások hosszútávon a rászorultság elvének jobb érvényesítését, a célzottság javítását fogják szolgálni.

Készítette:

Dr. Haraszti Szilvia
Szociális és Gyámhivatal

Információk elérhetőségekről, változásokról

Jegyzői változások Bács-Kiskun megyében (2008. október)

<i>Település</i>	<i>Távozó/távol lévő jegyző neve</i>	<i>Változás oka</i>	<i>Új jegyző neve</i>	<i>Jogviszony alapja</i>	<i>Változás időpontja</i>	<i>Megjegyzés</i>
Vaskút-Bátmonostor	Dr. Gyenes Gabriella	Baja aljegyzője lett	---	---	2008. október 1.	körjegyző volt
Vaskút-Bátmonostor			Dr. Papp Zoltán	megbízott jegyző	2008. október 1.- 2008. október 28.	
Dusnok	Baranyai Boglárka helyettesítő	megbízása megszűnt	Dr. Bajai Bernadett	kinevezett	2008. október 20.	2007.07.01.-2008.10.19.- ig szülési szabadságon volt
Harkakötöny	Pápay László	megbízása megszűnt	---	---	2008. október 15.	
Páhi			Rakonczay Mária Hermina	megbízott jegyző	2008. október 15.	

Tájékoztató a közszerológati forródrót új elérhetőségeiről

A Miniszterelnöki Hivatal Közszerológati Személyzetpolitikai Főosztálya 2008. október 1-jétől új közszerológati forródrótot működtet, amelyen a közszerológati szabályokkal, valamint a nem nyilvános vagyonynyilatkozat-tétellel kapcsolatban jogalkalmazói kérdések tehetők fel. Az üzenetrögzítővel is ellátott forródrót munkaidőben áll rendelkezésre. Emellett kérdéseket lehet küldeni a kozszerológati.forrodrot@meh.gov.hu e-mail címre is, amelyeket hivatalos megkeresésként kezelnek.

A közszerológati forródrót telefonszámai:

közszerológati kérdésekben
1/ 441-2179
1/ 441-2168

vagyonynyilatkozat-tétellel kapcsolatos kérdésekben
1/ 441-2168

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

A Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal regionális közigazgatási tájékoztatója

A kiadásért felelős: Dr. Siket Judit hivatalvezető

Szerkeszti: Koordinációs és Szervezési Főosztály

A szerkesztésben közreműködik: Dr. Lőrincsik Péter
lorincsik.peter@darkh.hu
62/562-656

✉ 6741 Szeged, Rákóczi tér 1.

☎ 62/562-662

📠 62/562-601

✉ vezeto@darkh.hu